

บทที่ ๑
ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ สภาพทั่วไปของ องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

๑.๑.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอสว่างแดนดินและห่างจากที่ว่าการอำเภอสว่างแดนดิน ๓๐ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดสกลนคร ๘๒ กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๕๓๕ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๖๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๐,๖๒๕ ไร่ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง สภาพดินเป็นดินเหนียวปนทรายและดินลูกรัง มีความอุดมสมบูรณ์พอสมควรเหมาะสำหรับการทำเกษตร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

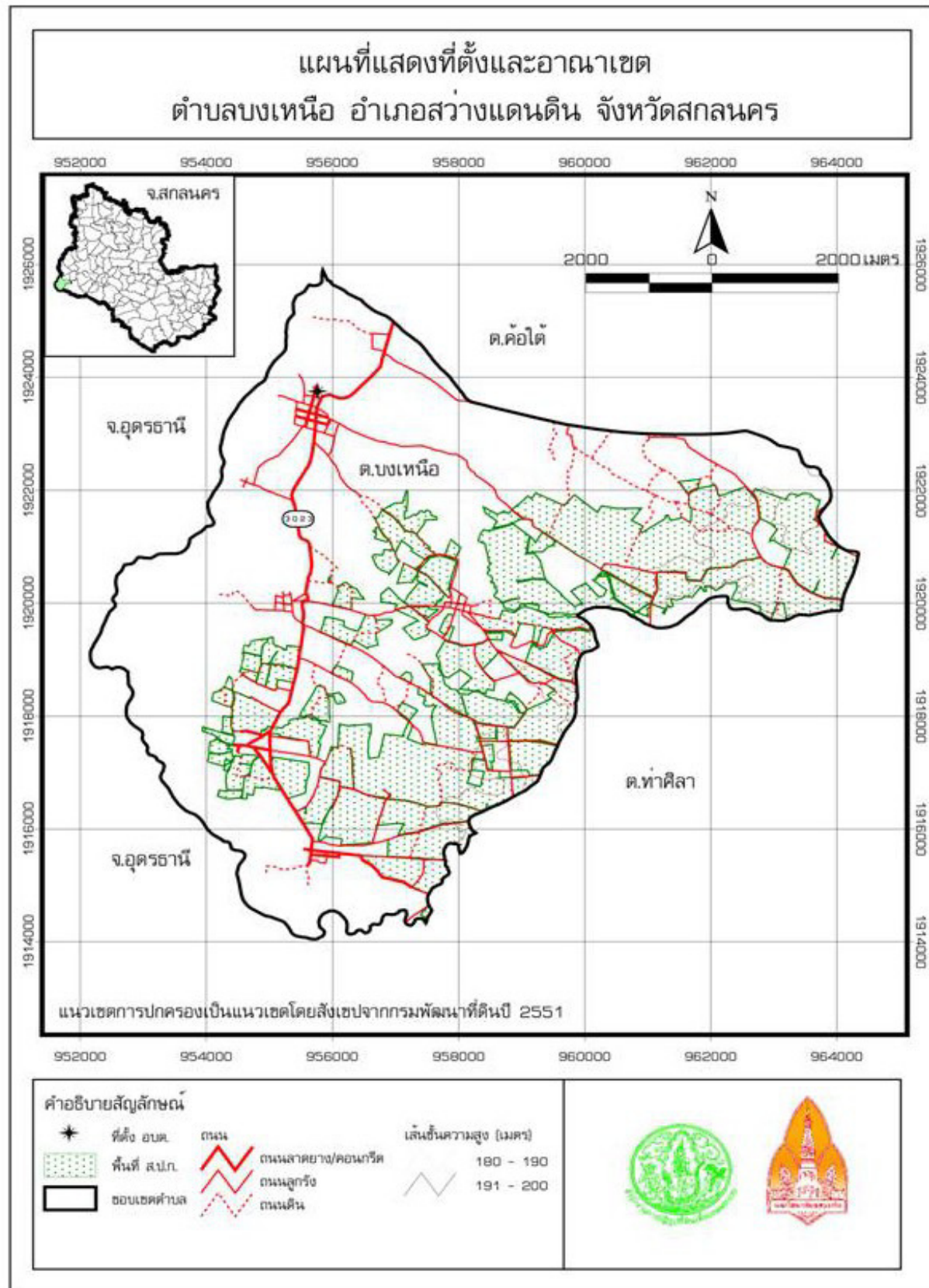
ทิศเหนือ ติดต่อ ตำบลค้อใต้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากแม่น้ำสงคราม บริเวณพิกัด U E ๑๘๕๒๑๖ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะทางประมาณ ๑.๓ กิโลเมตร ถึงกึ่งกลางของถนนสายบ้านหนองแค – บ้านบาก บริเวณพิกัด U E ๑๙๗๒๐๓ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร ถึงหลักเขตที่ ๑ อยู่ห่างจากบ้านโนนสะอาดไปทางทิศตะวันตกตามถนนสายบ้านบาก – บ้านโนนสะอาด ระยะทางประมาณ ๒๐๐ เมตร บริเวณพิกัด U E ๒๐๗๑๘๙ ไปทางทิศตะวันออก ตามถนนฝั่งซ้ายถึงถนน สายบ้านชุมพล – บ้านสีสุก บริเวณพิกัด U E ๒๕๑๑๘๓ ตามกึ่งกลางถนน สายบ้านชุมพล – บ้านสีสุก ไปทางทิศใต้ตามถนนระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร ถึงถนนสาย บ้านชุมพล – บ้านสีสุก บริเวณพิกัด U E ๒๖๕๑๕๐ เป็นจุดสิ้นสุด รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๑๐.๕ กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อ ตำบลไชยวาน อำเภochaivano จังหวัดอุดรธานี โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากแม่น้ำสงคราม บริเวณพิกัด U E ๑๙๙๐๙๘ ถึงกึ่งกลางแม่น้ำสงครามเป็นแนวเขต ไปทางทิศตะวันตกถึงแม่น้ำสงคราม บริเวณพิกัด U E ๑๗๐๑๐๐ เป็นจุดสิ้นสุดรวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ ๓.๘ กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อ ตำบลท่าศิลา อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากหลักเขตที่ ๑ ตรงทางแยกของถนน สายบ้านชุมพล – บ้านสีสุก ไปบ้านโนนสะอาด บริเวณพิกัด U E ๒๖๕๑๕๐ ไปทิศตะวันออกระยะทาง ๘๐๐ เมตร จดห้วยคำบากน้อย บริเวณพิกัด U E ๒๕๗๑๔๙ ตามริมฝั่งซ้ายของห้วยคำบากน้อยถึงห้วยคำบากน้อย บริเวณพิกัด U E ๒๒๙๑๓๗ ไปทางทิศตะวันตก ระยะทางประมาณ ๑.๗ กิโลเมตร จดห้วยคำบาก บริเวณพิกัด U E ๒๑๒๑๓๖ ไปทางทิศใต้ ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร ผ่านถนนสายบ้านนาถ่อน – บ้านวังน้ำเที่ยง บริเวณพิกัด U E ๒๐๑๑๐๘ ไปทางทิศใต้จดแม่น้ำสงคราม บริเวณพิกัด U E ๑๙๙๐๙๘ เป็นจุดสิ้นสุด รวมระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อ ตำบลบ้านยา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจาก แม่น้ำสงคราม บริเวณพิกัด U E ๑๗๐๑๐๐ ไปทางทิศเหนือตามแม่น้ำสงคราม โดยถือกึ่งกลางแม่น้ำสงครามเป็นแนวเขตถึงแม่น้ำสงคราม บริเวณพิกัด U E ๑๘๕๒๑๖ เป็นจุดสิ้นสุด รวมระยะทางด้านทิศตะวันตก ประมาณ ๑๔ กิโลเมตร

แผนภาพที่ ๑ - ๒ : แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขต

๑.๑.๒ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๒ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑ บ้านบงเหนือ

หมู่ที่ ๓ บ้านจำปา

หน้าที่ ๕ บ้านขาว

หมู่ที่ ๗ บ้านนาถ่อน

หมู่ที่ ๙ บ้านโนนสะอาด

หมู่ที่ ๑๑ บ้านบงเหนือนอก

หมู่ที่ ๒ บ้านดอนหัน

หมู่ที่ ๔ บ้านบาก

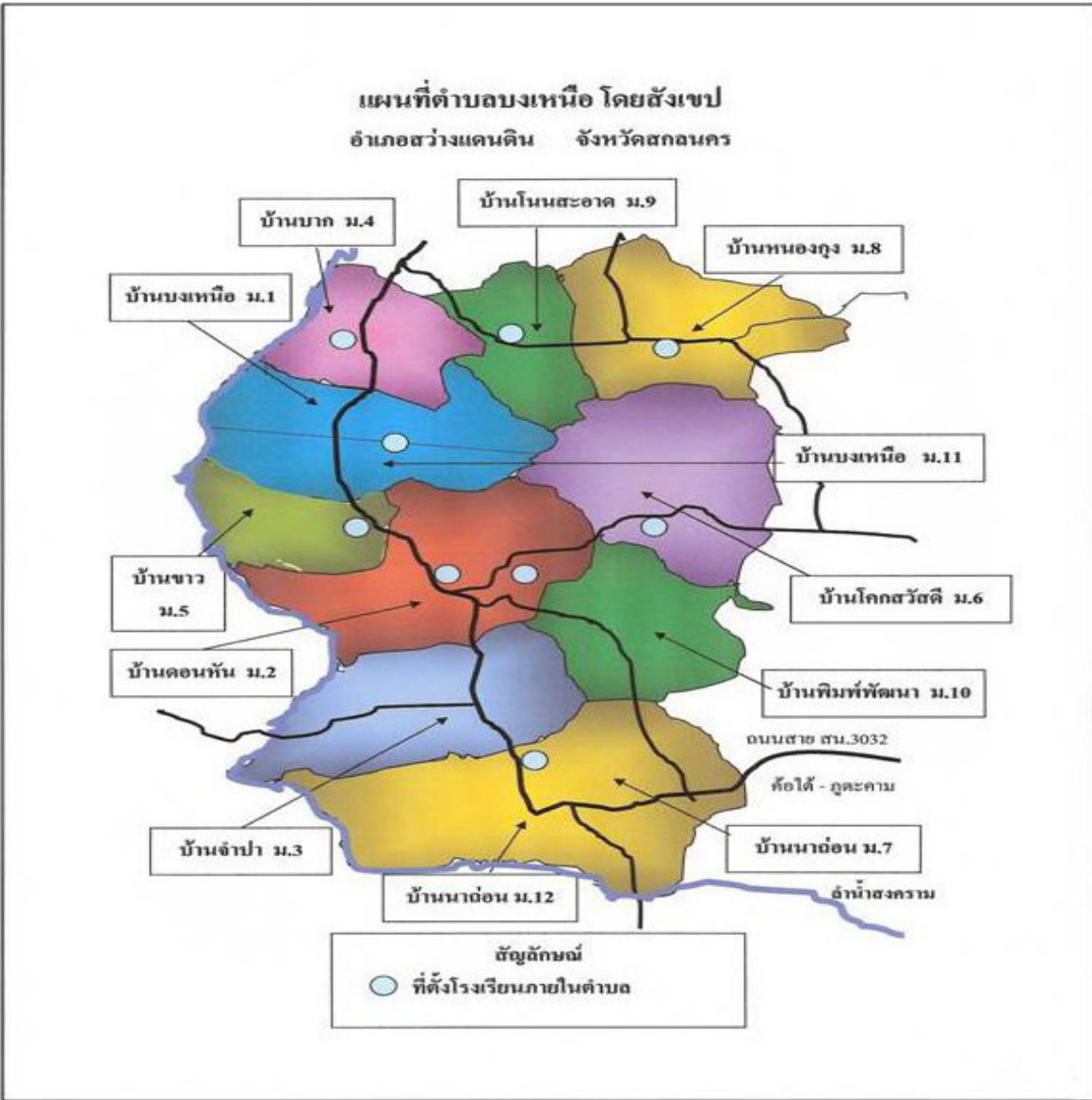
หมู่ที่ ๖ บ้านโคกส่วสดี

หมู่ที่ ๘ บ้านหนองกง

หมู่ที่ ๑๐ บ้านพิมพ์พัฒนา

หมู่ที่ ๑๒ บ้านนาถ่อนใต้

แผนที่ ๑ - ๓ : แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ
พื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ปลอดภัย

๑.๑.๓ ประชากร ศาสนา

องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีจำนวนประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ จำแนกตามหมู่บ้าน (ชาย/หญิง) ดังนี้

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนหลังคาเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	บ้านบงเหนือ	๗๔๓	๗๐๐	๑,๔๔๓	๓๑๑
๒	บ้านดอนหัน	๕๗๕	๕๓๓	๑,๑๐๘	๒๒๐
๓	บ้านจำปา	๓๔๙	๓๕๐	๖๙๙	๑๔๘
๔	บ้านบาก	๓๗๘	๓๕๐	๗๒๘	๑๕๓
๕	บ้านขาว	๒๕๕	๒๘๗	๕๔๒	๙๗
๖	บ้านโคกส่วสดี	๕๑๕	๔๗๙	๙๙๔	๒๐๔
๗	บ้านนาถ่อน	๓๒๖	๓๑๕	๖๔๑	๑๓๒
๘	บ้านหนองกุ้ง	๕๗๐	๕๖๘	๑,๑๓๘	๒๓๑
๙	บ้านโนนสะอาด	๒๑๕	๒๑๓	๔๒๘	๙๓
๑๐	บ้านพิมพ์พัฒนา	๑๓๒	๑๑๑	๒๔๓	๕๕
๑๑	บ้านบงเหนือนอก	๙๒๖	๙๒๙	๑,๘๕๕	๓๘๙
๑๒	บ้านนาถ่อนใต้	๓๘๒	๓๗๗	๗๕๙	๑๘๐
รวม		๕,๓๖๓	๕,๒๑๒	๑๐,๕๗๕	๒,๒๑๓

จำนวนครัวเรือน

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน (หลัง)
๑	บ้านบงเหนือ	๓๑๑
๒	บ้านดอนหัน	๒๒๐
๓	บ้านจำปา	๑๔๘
๔	บ้านบาก	๑๕๓
๕	บ้านขาว	๙๗
๖	บ้านโคกส่วสดี	๒๐๔
๗	บ้านนาถ่อน	๑๓๒
๘	บ้านหนองกุ้ง	๒๓๑
๙	บ้านโนนสะอาด	๙๓
๑๐	บ้านพิมพ์พัฒนา	๕๕
๑๑	บ้านบงเหนือนอก	๓๘๙
๑๒	บ้านนาถ่อนใต้	๑๘๐
	รวม	๒,๒๑๓

จำแนกตามช่วงอายุ

ที่	ช่วงอายุประชากร	จำนวนเพศชาย (คน)	จำนวนเพศหญิง (คน)	จำนวนรวม (คน)
๑	น้อยกว่า ๑ ปีเต็ม	๒๓	๒๓	๔๖
๒	๑ ปีเต็ม - ๒ ปี	๗๑	๖๐	๑๓๑
๓	๓ ปีเต็ม - ๕ ปี	๑๔๓	๑๒๖	๒๖๙
๔	๖ ปีเต็ม - ๑๑ ปี	๒๘๒	๓๐๑	๕๘๓
๕	๑๒ ปีเต็ม - ๑๔ ปี	๑๗๓	๑๖๖	๓๓๙
๖	๑๕ ปีเต็ม - ๑๗ ปี	๑๖๑	๑๕๐	๓๑๑
๗	๑๘ ปีเต็ม - ๒๕ ปี	๒๓๓	๒๔๘	๔๘๑
๘	๒๖ ปีเต็ม - ๔๙ ปีเต็ม	๘๙๗	๙๕๖	๑,๘๕๓
๙	๕๐ ปีเต็ม - ๖๐ ปีเต็ม	๓๘๕	๔๒๒	๘๐๗
๑๐	มากกว่า ๖๐ ปีเต็มขึ้นไป	๓๖๓	๔๑๗	๗๘๐
	รวมทั้งหมด	๒,๗๓๑	๒,๘๗๑	๕,๖๐๐

ข้อมูลสถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัดจำนวน ๗ แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗
- สำนักสงฆ์จำนวน ๙ แห่ง

การสำรวจข้อมูลประชากรด้านการนับถือศาสนา ในเขตตำบลบงเหนือ

ลำดับที่	ศาสนา	จำนวนเพศชาย (คน)	จำนวนเพศหญิง(คน)	รวม (คน)
๑	พุทธ	๒,๗๓๑	๒,๘๗๑	๕,๖๐๒
๒	คริสต์	-	-	-
๓	อิสลาม	-	-	-
๔	ซิกข์	-	-	-
๕	ฮินดู	-	-	-
๖	อื่น ๆ	-	-	-
	รวมทั้งหมด	๒,๗๓๑	๒,๘๗๑	๕,๖๐๒

๑.๑.๔ การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ประกอบอาชีพต่างๆ ดังนี้

การจำแนกประเภทอาชีพ / ข้อมูลด้านอาชีพ

อาชีพ	จำนวนรวม (คน)	ร้อยละ
ด้านการเกษตร	๒,๘๑๗	๗๐.๗๓
ค้าขาย	๘๑	๒.๐๓
รับราชการ	๖๑	๑.๕๓
พนักงานบริษัท	๔๕	๑.๑๓
ธุรกิจส่วนตัว	๑๖	๐.๔๐
ไม่มีอาชีพ	๒๒๕	๕.๖๕
รับจ้างทั่วไป	๗๑๐	๑๗.๘๓
อื่นๆ (ไม่ระบุ)	๒๘	๐.๗๐
รวม	๓,๙๑๓	๑๐๐

การจำแนกประเภทการปลูกพืชทางการเกษตร

ที่	ชนิดพืช	จำนวนครัวเรือน	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
๑	ข้าว	๑,๘๘๗	๒๙,๘๓๙
๒	อ้อย	๗๗	๑,๗๐๗
๓	มันสำปะหลัง	๓๐	๕๒๐
๔	ยางพารา	๑๑๐	๑,๓๓๙
๕	ยูคาลิปตัส	๑๔๘	๙๘๗

หน่วยธุรกิจในเขตตำบลบงเหนือ จำแนกตามประเภทธุรกิจแต่ละหมู่บ้าน

ที่	ธุรกิจ	จำนวน (แห่ง)												รวม
		หมู่ ๑	หมู่ ๒	หมู่ ๓	หมู่ ๔	หมู่ ๕	หมู่ ๖	หมู่ ๗	หมู่ ๘	หมู่ ๙	หมู่ ๑๐	หมู่ ๑๑	หมู่ ๑๒	
๑	ปั้มน้ำมันขนาดเล็ก	๓	๒	๒	๒	-	๑	๒	๑	๒	-	๒	-	๑๗
๒	ร้านค้าเบ็ดเตล็ด	๔	๓	๒	๕	๒	๔	๓	๒	๒	-	๕	๓	๓๕
๓	ร้านค้าสหกรณ์หมู่บ้าน	-	-	๑	-	-	๑	-	๑	๑	๑	-	๑	๖
๔	ร้านซ่อมรถจักรยาน/จักรยานยนต์	-	๑	๒	๑	๑	-	-	๑	-	-	๒	๑	๙
๕	ร้านซ่อมคอมพิวเตอร์	-	-	-	-	-	-	-	๑	-	-	๑	-	๒
๖	ร้านให้บริการคอมฯ /เกมส์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๒	๑	๓
๗	คลินิก	๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	-	๒
๘	โรงสีข้าว	๓	๒	๑	๒	๑	๓	๓	๑	๑	-	๔	๔	๒๕
๙	โรงน้ำดื่ม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๑

๑.๑.๕ เส้นทางคมนาคม (การขนส่งทางรถยนต์ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ)

องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีโครงข่ายคมนาคมของตำบลบงเหนือ ประกอบด้วย ถนนลาดยาง จำนวน ๑ สาย (สน.๓๐๓๒)สายบ้านค้อไต้ – ภูตะคาม (ถนน รพช.) เป็นเส้นทางหลักที่ใช้คมนาคมภายในตำบล โดยผ่านหมู่ที่ ๔, ๑, ๑๑, ๒, ๓, ๗, ๑๒ ระยะทางรวมประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ถนนคอนกรีตภายในหมู่บ้าน มีทั้ง ๑๒ หมู่บ้านถนนลูกรัง จำนวน ๑๘ สาย และถนนดิน จำนวน ๕ สาย ดังนี้

ถนน	สภาพถนน
๑. ถนนลาดยาง	
๑. ทางหลวงชนบทหมายเลข ๓๐๓๒ (สายบ้านบาก-บ้านนาถ่อนไต้) ผ่านหมู่ที่ ๔, ๑, ๑๑, ๒, ๓, ๗ และ ๑๒ ระยะทาง ๑๒.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	ถนนสายหลักของตำบลบงเหนือเชื่อมไปตำบลท่าศิลา อำเภอส่องดาว สภาพถนนใช้การได้ขรุขระเป็นบางช่วงใช้เป็นเส้นทางในการสัญจรและขนส่ง
๒. ถนนคอนกรีต	
๑. สายบ้านดอนหัน-โรงเรียนบงเหนือวิทยาคม ระยะทาง ๑.๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๔.๐๐ เมตร (ถนน อบต.)	เป็นถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน สภาพถนนใช้การได้ดีผิวคอนกรีตเรียบ ใช้เป็นเส้นทางสัญจรเข้าสู่โรงเรียนบงเหนือวิทยาคม
๒.ถนนคอนกรีตภายในหมู่บ้าน มีทั้ง ๑๒ หมู่บ้าน (ถนน อบต.)	เป็นถนนคมนาคมภายในหมู่บ้าน สภาพถนนใช้การได้ดีผิวคอนกรีตเรียบ ใช้เป็นเส้นทางสัญจรภายในหมู่บ้าน
๑. สายบ้านบาก-บ้านโนนสะอาด ระยะทาง ๑.๘๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๘.๐๐ เมตร	ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านสภาพถนนใช้การได้ดีเนื่องจากได้รับการซ่อมแซมแล้วตลอดสาย ช่วงฤดูฝนสัญจรได้สะดวก เป็นถนนเลียบบคลอง ระยะทางประมาณ ๑.๐๐๐ กิโลเมตร ใช้เป็นเส้นทางในการสัญจร และขนส่ง
๓. ถนนลูกรัง	
๒. สายบ้านบงเหนือนอก-บ้านโคกส่วสดี ระยะทาง ๔.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๘.๐๐ เมตร	ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน สภาพถนนเป็นหลุมเป็นบ่อบางช่วง ใช้เป็นเส้นทางในการสัญจร และขนส่ง
๓. สายบ้านโนนสะอาด-บ้านหนองกุ้ง ระยะทาง ๒.๕๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๘.๐๐ เมตร (ถนน อบจ.)	ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน เป็นถนนลาดยางบางช่วงระยะทางประมาณ ๐.๓๐๐ กิโลเมตร ถนนคอนกรีตระยะทางประมาณ ๐.๔๐๐ กิโลเมตร สภาพถนนใช้การได้ดี ใช้เป็นเส้นทางในการสัญจร และขนส่ง
๔. สายบ้านบงเหนือนอก-บ้านโคกส่วสดี (อ่างคำบากน้อย) ระยะทาง ๗.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน สภาพถนนขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อตลอดสาย แต่ได้รับการซ่อมแซมแล้วระยะทางประมาณ ๔.๐๐๐ กิโลเมตร ใช้เป็นเส้นทางสัญจรและขนส่ง
๕. สายบ้านโคกส่วสดี-บ้านพิมพ์พัฒนา ระยะทาง ๔.๕๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน สภาพถนนขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อบางช่วง ใช้เป็นเส้นทางขนส่ง

ถนน	สภาพถนน
๖. สายบ้านดอนหัน-บ้านพิมพ์พัฒนา ระยะทาง ๓.๕๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๘.๐๐ เมตร	ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน สภาพถนนซ่อมแซมเรียบร้อยแล้วในช่วงฤดูฝนมีน้ำกัดเซาะถนน ใช้เป็นเส้นทางขนส่ง
๗. สายบ้านดอนหัน-บ้านพิมพ์พัฒนา ระยะทาง ๒.๖๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน สภาพถนนขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อบางช่วง ถนนอยู่ในระดับต่ำกว่าพื้นที่การเกษตร ในช่วงฤดูฝนมีน้ำกัดเซาะถนนและน้ำท่วมทำให้สัญจรและขนส่งลำบาก
๘. สายบ้านจำปา-เขตลำน้ำสงคราม (บ้านไชยวาน ต.ไชยวาน) ระยะทาง ๒.๘๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	ถนนเชื่อมระหว่างตำบลบงเหนือไปตำบลไชยวาน อำเภอไชยวาน สภาพถนนดีเพราะมีการซ่อมแซมแล้วทั้งหมด ใช้เป็นเส้นทางในการสัญจร และขนส่ง
๙. สายบ้านโคกส่วสดี-อ่างเก็บน้ำห้วยคำบาก (สายที่ ๑) ระยะทาง ๓.๙๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๕.๐๐ เมตร	ถนนเข้าสู่พื้นที่การเกษตรและแหล่งน้ำ สภาพถนนขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อตลอดสาย ในช่วงฤดูฝนสัญจรลำบากมีน้ำกัดเซาะ ใช้เป็นเส้นทางสัญจรและขนส่งผลผลิตทางการเกษตร
๑๐. สายบ้านโคกส่วสดี-อ่างเก็บน้ำห้วยคำบาก (สายที่ ๒) ระยะทาง ๓.๖๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๕.๐๐ เมตร (บรรจบกับสายที่ ๑)	ถนนเข้าสู่พื้นที่การเกษตร สภาพถนนขรุขระเป็นบางช่วง ในช่วงฤดูฝนใช้การได้ ใช้เป็นเส้นทางสัญจรและขนส่ง
๑๑. สายบ้านพิมพ์พัฒนา-แยกทางหลวงชนบท ระยะทาง ๓.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	ถนนเข้าสู่พื้นที่การเกษตร สภาพถนนขรุขระเป็นบางช่วง ใช้การได้ดี อบต. ซ่อมแซมเรียบร้อยแล้วใช้เป็นเส้นทางสัญจรและขนส่ง
๑๒. สายบ้านนถ่อน-แยกเส้นทางที่ ๑๒ ระยะทาง ๓.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	สภาพถนนใช้การได้ดี แต่ขรุขระเป็นบางช่วง อบต. ซ่อมแซมเรียบร้อยแล้ว ใช้เป็นเส้นทางสัญจรและขนส่ง
๑๓. สายบ้านหนองกุง-อ่างคำบาก ระยะทาง ๔.๕๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	สภาพถนนขรุขระเป็นบางช่วง แต่ซ่อมแซมแล้วเป็นบางช่วง ในฤดูฝนใช้สัญจรและขนส่งได้
๑๔. สายบ้านหนองกุง-บ้านศรีสุข ต.ท่าศิลา ระยะทาง ๓.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๘.๐๐ เมตร	ถนนเชื่อมระหว่างตำบลบงเหนือไปตำบลท่าศิลา สภาพถนนขรุขระเป็นบางช่วง แต่ซ่อมแซมแล้วเป็นบางช่วงในเขตของ อบต. ใช้เป็นเส้นทางสัญจรและขนส่ง
๑๕. สายบ้านโนนสะอาด-แยกเส้นทางที่ ๑๔ ระยะทาง ๓.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	สภาพถนนขรุขระเป็นบางช่วง มีบางช่วงถนนข้ามสะพานลำห้วยท่าขามป้อม (มีการวางท่อ ๓ แฉก กว้าง ๑๐ เมตร) ใช้เป็นเส้นทางสัญจรและขนส่ง
๑๖. สายบ้านหนองกุง-อ่างคำบอน ระยะทาง ๓.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	สภาพถนนใช้เป็นเส้นทางทางการเกษตร ในช่วงฤดูฝนทางขาด เนื่องจากเป็นถนนขวางทางลำห้วยคำบอนและถนนต่ำกว่าพื้นที่การเกษตรใช้เป็นเส้นทางสัญจรและขนส่ง

ถนน	สภาพถนน
๑๗. สายบ้านดอนหัน-บ้านโคกส่วสดี ระยะทาง ๓.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน เป็นถนนคอนกรีตระยะทาง ๑.๐๐๐ กิโลเมตร ใช้การได้ดี ผิวจราจรเรียบ เป็นถนนลูกรังระยะทาง ๒.๐๐๐ กิโลเมตร สภาพถนนใช้การได้ดีใช้เป็นเส้นทางสัญจร และขนส่ง
๑๘. สาย อ่างคำบากน้อย-แยกเส้นที่ ๑๕ ระยะทาง ๓.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	สภาพถนนใช้การได้ อบต. ซ่อมแซมอย่างต่อเนื่อง ใช้เป็นเส้นทางสัญจรและขนส่ง
๔. ถนนดิน	
๑. สายบ้านบงเหนือนอก-บ้านขาว ระยะทาง ๒.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๘.๐๐ เมตร	สภาพถนนชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อตลอดสาย ระดับถนนอยู่ต่ำกว่าพื้นที่การเกษตร น้ำท่วมในช่วงฤดูฝน ถนนผ่านลำห้วยกุดตากแดด เป็นเส้นทางเข้าสู่แปลงเกษตรและใช้ในการขนส่ง
๒. สาย บ้านโคกส่วสดี-คลองส่งน้ำสายที่ ๒ คำบากน้อย ระยะทาง ๒.๕๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	สภาพถนนขรุขระเป็นหลุมขนาดใหญ่ ฤดูฝนมีน้ำขัง สัญจรลำบาก แต่ยังใช้ในการสัญจรได้ต้องการพัฒนาเป็นลูกรังตลอดสาย เป็นเส้นทางเข้าสู่แปลงเกษตรและใช้ในการขนส่ง
๓. สายบ้าน โคกส่วสดี-คลองส่งน้ำอ่างคำบากน้อย ระยะทาง ๑.๕๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	สภาพถนนขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อตลอดสาย ฤดูฝนมีน้ำขัง สัญจรลำบากต้องการพัฒนาเป็นลูกรังตลอดสาย เป็นเส้นทางเข้าสู่แปลงเกษตรและใช้ในการขนส่ง
๔. สายบ้านพิมพ์พัฒนา-บ้านนาถ่อน ระยะทาง ๓.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	สภาพขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อบางช่วง ในช่วงฤดูฝนสัญจรลำบาก ใช้เพื่อการเกษตรเพียงอย่างเดียว
๕. สายบ้านหนองกุง-บ้านห้วยทราย ระยะทาง ๓.๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๖.๐๐ เมตร	ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน สภาพถนนขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อ ต้องการบล็อกคอนเวิร์ส ๑ จุด ข้ามลำห้วยทรายใช้เป็นเส้นทางสัญจร และขนส่ง

ข้อมูลการโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์ตำบล จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑
- ตู้โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน ๑๕ ตู้
- สถานีโทรคมนาคมอื่นๆ จำนวน ๒ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๖ (เครือข่าย AIS และ DTAC ส่วนเครือข่าย TRUEMOVE ใช้ได้ในบางพื้นที่)

ข้อมูลการมีไฟฟ้าใช้

ตำบลบงเหนือ มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน ประชากรในตำบลมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน

ข้อมูลระบบประปาหมู่บ้าน

ตำบลบงเหนือ มีระบบประปาหมู่บ้านใช้ทั้งหมด จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ ๑ (๑๑), หมู่ที่ ๒, หมู่ที่ ๓, หมู่ที่ ๔, หมู่ที่ ๕, หมู่ที่ ๖, หมู่ที่ ๗ (๑๒), หมู่ที่ ๙

๑.๑.๖ แหล่งแม่น้ำลำคลอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตรของตำบลบงเหนือประกอบด้วยแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๑๘ แห่ง และแหล่งน้ำสาธารณะ จำนวน ๔๒ แห่ง ได้แก่

๑) แหล่งน้ำธรรมชาติ ตำบลบงเหนือ ประกอบด้วย ลำน้ำ จำนวน ๑ แห่ง ลำห้วย จำนวน ๙ แห่ง และหนองน้ำ จำนวน ๘ แห่ง สภาพลำน้ำในตำบลส่วนใหญ่ตื้นเขิน ปริมาณน้ำไม่เพียงพอ เพื่อการเกษตรตลอดปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ลำน้ำ จำนวน ๑ แห่ง ลำห้วย จำนวน ๙ แห่ง

ชื่อลำน้ำ/แหล่งน้ำ	ไหลผ่านหมู่บ้าน		สภาพแหล่งน้ำ
	นอกเขต ส.ป.ก.	ในเขต ส.ป.ก.	
๑. ลำน้ำสงคราม	ม. ๕ ๑๑ และ ม.๑	ม.๑๒ ๗ ๓ และ ม. ๒	ยาว ๒๐ กิโลเมตร กว้าง ๖ - ๘ เมตร สภาพลำน้ำตื้น เขินบางช่วง เนื่องจากการทับถมของดิน และการ พังทลายของตลิ่งในช่วงฤดูฝนมีน้ำตลอดทั้งปีแต่ ปริมาณน้ำไม่เพียงพอเพื่อการเกษตร ใช้ประโยชน์เพื่อ ทำนาปลูกข้าวโพด ถั่วฝักยาว และเลี้ยงสัตว์
๒. ห้วยคำบากน้อย	ม.๑๑ และ ๑	ม.๖	ยาว ๑๒ กิโลเมตร กว้าง ๖-๘ เมตร สภาพลำห้วยตื้น เขินบางช่วงมีน้ำในลำห้วยเป็นบางช่วงมีน้ำตลอดทั้งปี แต่ปริมาณน้ำไม่เพียงพอเพื่อการเกษตร ใช้ประโยชน์ เพื่อ ทำนา ปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๓. ห้วยป่า	ม.๑ ๔ ๕ ๑๑ และ ๑	ม.๖ ๑๐ และ ๒	ยาว ๑๐ กิโลเมตร กว้าง ๖-๘ เมตร สภาพลำห้วยตื้น เขินเป็นส่วนใหญ่ มีน้ำตลอดทั้งปีเป็นบางช่วง และมี น้ำท่วมพื้นที่การเกษตรในบริเวณ ม.๒,๕ และ ๑๑ มี การขุดลอกแล้วบางช่วงในบริเวณ ม.๑๐ และ ๖ ประมาณ ๔ กม. ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลูก พืชผัก และหาปลาของชุมชน
๔. ห้วยבקเอี่ยม	-	ม.๒	ยาว ๑ กม. กว้าง ๔-๖ เมตร สภาพห้วยตื้นเขิน เป็น บางช่วงฤดูแล้งมีปริมาณน้ำน้อย ไม่เพียงพอเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนาและเลี้ยง สัตว์
๕. ห้วยสามเทื่อ	-	ม.๓ ๗ และ ๑๒	ยาว ๔ กิโลเมตร กว้าง ๘ เมตร สภาพลำห้วยตื้นเขิน บางช่วง และปริมาณน้ำไม่เพียงพอเพื่อการเกษตร ตลอดปี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนาปรัง ปลูกพืชผัก และ เลี้ยงสัตว์

ชื่อย่อลำน้ำ/แหล่งน้ำ	ไหลผ่านหมู่บ้าน		สภาพแหล่งน้ำ
	นอกเขต ส.ป.ก.	ในเขต ส.ป.ก.	
๖. ห้วยไร่	-	ม.๑๐ ๗ ๓ และ ๒	ยาว ๘ กิโลเมตร กว้าง ๖-๘ เมตร สภาพลำห้วยตื้นเขินบางช่วง โดยเฉพาะบริเวณรอยต่อกับลำห้วยสงคราม ขุดลอกแล้ว ระยะทาง ๕ กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา และปลูกพืชผัก
๗. ห้วยทราย	ม.๔	-	ยาว ๕ กิโลเมตร กว้าง ๔ เมตร สภาพลำห้วยตื้นเขินบางช่วง มีน้ำตลอดทั้งปี แต่ปริมาณน้ำไม่เพียงพอเพื่อการเกษตร ใช้ประโยชน์เพื่อปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๘. ห้วยคำบากน้อย	ม.๑๑	ม.๖	ยาว ๒๐ กิโลเมตร กว้าง ๔ เมตร สภาพลำห้วยตื้นเขินบางช่วง มีน้ำตลอดทั้งปี แต่ปริมาณน้ำไม่เพียงพอเพื่อการเกษตร ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๙. ห้วยโสกดินแดง (ห้วยวังเล้า)	-	ม.๒ และ ๑๐	ยาว ๒.๕ กิโลเมตร กว้าง ๔ เมตร สภาพลำห้วยตื้นเขินบางช่วง ตลิ่งพัง บริเวณ ม.๑๐ และมีวัชพืชขึ้นปกคลุมใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๑๐. ห้วยแสง	ม.๑๒	ม.๑๒	ยาว ๔.๕ กิโลเมตร กว้าง ๔ เมตร สภาพลำห้วยตื้นเขินบางช่วงมีน้ำเฉพาะในช่วงฤดูฝน ได้รับการขุดลอกยาว ๒ กิโลเมตร ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา

หนองน้ำ จำนวน ๘ แห่ง

ชื่อย่อลำน้ำ/แหล่งน้ำ	ไหลผ่านหมู่บ้าน		สภาพแหล่งน้ำ
	นอกเขต ส.ป.ก.	ในเขต ส.ป.ก.	
๑๑. หนองโพธิ์	ม.๑	-	๒๑๔ ไร่ ลึก ๓ เมตร สภาพหนองน้ำตื้นเขินบริเวณกลางหนอง เนื่องจากการทับถมของดิน มีน้ำตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตประปาหมู่ที่ ๑ (ที่ตั้ง) ๕ และ ๑๑ รวมทั้งใช้เลี้ยงสัตว์
๑๒. หนองหิน	ม.๑	-	๑๒ ไร่ ลึก ๓ เมตร สภาพหนองน้ำไม่ตื้นเขิน มีน้ำตลอดทั้งปี ได้รับการขุดลอกแล้ว การใช้ประโยชน์เพื่อการเลี้ยงสัตว์ และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาของหมู่บ้าน
๑๓. หนองสวรรค์	ม.๒	-	๒๐ ไร่ ลึก ๓ เมตร สภาพหนองน้ำไม่ตื้นเขิน มีน้ำตลอดทั้งปี ได้รับการขุดลอกแล้ว ใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตประปาหมู่ที่ ๒
๑๔. หนองร่องคำ	ม.๓	-	๒๒ ไร่ ลึก ๓ เมตร สภาพหนองน้ำไม่ตื้นเขิน มีน้ำตลอดทั้งปี ได้รับการขุดลอกแล้ว ใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตประปาหมู่ที่ ๓

ชื่อย่อลำน้ำ/แหล่งน้ำ	ไหลผ่านหมู่บ้าน		สภาพแหล่งน้ำ
	นอกเขต ส.ป.ก.	ในเขต ส.ป.ก.	
๑๕. หนองคู	-	ม.๖	๑๓ ไร่ ลึก ๑.๕๐ เมตร สภาพหนองน้ำตื้นเขิน น้ำขุ่น มีน้ำตลอดทั้งปี ได้รับการขุดลอกแล้ว ประมาณ ๓ ไร่ ใช้ประโยชน์เพื่อการทำนา และผลิตประปาหมู่บ้าน
๑๖. หนองสว่าง	-	ม.๗	๑๙ ไร่ ลึก ๓ เมตร สภาพหนองน้ำตื้นเขินบางส่วน น้ำสีเหลืองขุ่น มีน้ำตลอดทั้งปีได้รับการขุดลอกแล้ว ประมาณ ๓ ไร่ ใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตประปาหมู่บ้านที่ ๗ และ ๑๒

อ่างเก็บน้ำ จำนวน ๓ แห่ง

ชื่อย่อลำน้ำ/แหล่งน้ำ	ไหลผ่านหมู่บ้าน		สภาพแหล่งน้ำ
	นอกเขต ส.ป.ก.	ในเขต ส.ป.ก.	
๑. อ่างคำบกน้อย	-	ม.๖ (พื้นที่ติดต่อดำบลท่าศิลา อ.ส่องดาว จ.สกลนคร)	พื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ลึก ๓-๖ เมตร สภาพหนองน้ำตื้นเขินบางส่วน มีน้ำตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร และมีคลองชลประทานเชื่อมต่อใช้ทำนาปลูกข้าว ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ
๒. อ่างคำบอน	ม.๘	-	๕๐ ไร่ ลึก ๓ เมตร สภาพหนองน้ำตื้นเขินบางส่วน มีน้ำตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อการทำนา และเลี้ยงสัตว์
๓. อ่างห้วยทราย	-	ม.๘	๑๗๓ ไร่ ลึก ๓ เมตร สภาพหนองน้ำตื้นเขินบางส่วน มีน้ำตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อการเลี้ยงสัตว์

๒) แหล่งน้ำสาธารณะ (แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย สระน้ำสาธารณะ จำนวน ๑๗ แห่ง และฝาย จำนวน ๒๕ แห่ง สภาพแหล่งน้ำโดยทั่วไปพอใช้งานได้ บางแห่งตื้นเขิน แต่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตลอดทั้งปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น : สระน้ำสาธารณะ)

สระน้ำสาธารณะ	ขนาด	สภาพแหล่งน้ำ
๑. หนองหิน ม.๑	๘ ไร่ ลึก ๓ เมตร	สภาพสระน้ำตื้นเขิน มีน้ำตลอดทั้งปี แต่ปริมาณน้ำไม่เพียงพอสำหรับใช้ตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา และเลี้ยงสัตว์
๒. หนองคึกฤทธิ ม.๑	๔ ไร่ ลึก ๒ เมตร	บางส่วนของสระน้ำมีน้ำเสียของหมู่บ้านไหลลงจึงต้องการถมสระน้ำ และทำคลองน้ำส่งน้ำดีไปใช้ประโยชน์ต่อไป
๓. กุดจาน ม.๒	๕ ไร่ ลึก ๒.๕ เมตร	สภาพสระน้ำตื้นเขิน ใช้ประโยชน์เพื่อการเลี้ยงสัตว์
๔. สระน้ำสะอาด ม.๒	๒ ไร่ ลึก ๒ เมตร	สภาพสระน้ำตื้นเขิน แต่มีน้ำตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อการเลี้ยงสัตว์
๕. กุดหัวลิง ม.๒	๑ ไร่ ลึก ๑ เมตร	สภาพสระน้ำตื้นเขิน อยู่ไกลจากพื้นที่การเกษตร ไม่มีถนนเข้าไปสู่แหล่งน้ำ และไม่มีคลองส่งน้ำ จึงไม่มีการนำน้ำมาใช้ประโยชน์

สระน้ำสาธารณะ	ขนาด	สภาพแหล่งน้ำ
๖. หนองกุดนาจาน ม.๓	๔ ไร่ ลึก ๓ เมตร	สภาพสระน้ำใช้การได้ดี ไม่ตื้นเขิน มีน้ำตลอดทั้งปี เนื่องจากได้รับการขุดลอกแล้ว ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา และปลูกข้าวโพด
๗. หนองยาง ม.๔	๑๐ ไร่ ลึก ๓ เมตร	สภาพสระน้ำใช้การได้ดี ไม่ตื้นเขิน มีน้ำตลอดทั้งปี เนื่องจากได้รับการขุดลอกแล้ว ใช้ประโยชน์เพื่อผลิตประปาหมู่ที่ ๔
๘. หนองป่าช้า ม.๔	๑ ไร่ ลึก ๒ เมตร	สภาพสระน้ำตื้นเขิน ใช้ประโยชน์เพื่อการเลี้ยงสัตว์
๙. หนองสระพัง ม.๕	๘ ไร่ ลึก ๓ เมตร	สภาพสระน้ำใช้การได้ดี ไม่ตื้นเขิน มีน้ำตลอดทั้งปีเนื่องจากได้รับการขุดลอกและมีการวางแผนใช้ประโยชน์เพื่อผลิตประปาหมู่ที่ ๕
๑๐. หนองโรงเรียน ม.๕	๕ ไร่ ลึก ๒.๕๐ เมตร	สภาพสระน้ำใช้การได้ดี มีน้ำตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อการปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๑๑. สระสาธารณะป่าช้า ม.๕	๑ ไร่ ลึก ๒.๕๐ เมตร	สภาพสระน้ำใช้การได้ดี มีน้ำตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อการเลี้ยงสัตว์ และประกอบกิจกรรมในป่าช้า
๑๒. สระน้ำวัดศรีบุญเรือง ม.๖	๓ ไร่ ลึก ๒.๕๐ เมตร	สภาพสระน้ำใช้การได้ดี มีน้ำตลอดทั้งปี น้ำขุ่นใช้ประโยชน์เพื่อการทำกิจกรรมภายในวัด และปลูกผัก
๑๓. สระน้ำวัดป่ารักน้ำ ม.๖	๕ ไร่ ลึก ๒.๕๐ เมตร	สภาพสระน้ำใช้การได้ดี มีน้ำตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อการทำกิจกรรมภายในวัด
๑๔. หนองกุง ม.๘	๙ ไร่ ลึก ๓ เมตร	สภาพสระน้ำตื้นเขินบางส่วน มีน้ำตลอดทั้งปีใช้ประโยชน์เพื่อการทำนา ปลูกแตงกวา พริก ข้าวโพด และเลี้ยงสัตว์
๑๕. หนองโนนสะอาด ม.๙	๖ ไร่ ลึก ๓ เมตร	สภาพสระน้ำตื้นเขินบางส่วน มีน้ำตลอดทั้งปี สภาพน้ำสีดำเป็นคราบสีเหลือง ใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมในโรงเรียน และเป็นแหล่งเลี้ยงปลาของชุมชน
๑๖. หนองกุดคอม ม.๙	๒ ไร่ ลึก ๒.๕๐ เมตร	สภาพสระน้ำตื้นเขิน มีวัชพืชขึ้นปกคลุม แต่มีน้ำตลอดทั้งปี ใช้ประโยชน์เพื่อการทำนาและปลูกผัก
๑๗. หนองวังเหล้า ม.๑๐	๑๐ ไร่ ลึก ๑ เมตร	สภาพสระน้ำตื้นเขินมาก เกือบกักน้ำได้น้อย ต้องการขุดลอก ใช้ประโยชน์เพื่อการเลี้ยงสัตว์

(แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น : ฝาย)

ฝาย	ความสูง และ ความกว้าง (เมตร)	สภาพแหล่งน้ำ
๑. ฝายกั้นห้วยทราย ม.๑ นายจรัส เข้มทอง (ตอนบน)	๓ x ๑๒	สภาพฝายใช้การได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๒. ฝายกั้นห้วยทราย ม.๑ นายจรัส เข้มทอง (ตอนล่าง)	๓ x ๕	สภาพฝายใช้การได้ดี แต่หน้าฝายตื้นเขิน ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๓. ฝายกั้นห้วยกกโพธิ์ ม.๑	๓ x ๕	สภาพฝายมีน้ำกัดเซาะขอบฝาย ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลูกพืชผักและเลี้ยงสัตว์
๔. ฝายกั้นห้วยבקเอี่ยม ม.๒	๓ x ๔	สภาพฝายชำรุด ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา และเลี้ยงสัตว์
๕. ฝายกั้นห้วยป่า ม.๓	๒.๘ x ๖	สภาพฝายใช้การได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนาและปลูกพืชผัก

ฝาย	ความสูง และ ความกว้าง (เมตร)	สภาพแหล่งน้ำ
๖. ฝายกั้นห้วยสามเทื่อ ม.๓ (แห่งที่ ๑)	๓ x ๖	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลุก พืชผักและเลี้ยงสัตว์
๗. ฝายกั้นห้วยสามเทื่อ ม.๓ (แห่งที่ ๒)	๓ x ๖	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลูกพืชผักและเลี้ยงสัตว์
๘. ฝายกั้นห้วยสามเทื่อ ม.๓ (แห่งที่ ๓)	๓ x ๖	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๙. ฝายกั้นห้วยทราย ม.๔	๓ x ๖	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลูกข้าวโพด และเลี้ยงสัตว์
๑๐. ฝายกั้นห้วยทราย ม.๔ (กุด สีม)	๓ x ๖	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อปลูกพืชผัก และข้าวโพด
๑๑. ฝายกั้นห้วยสงคราม ม.๕ (ที่ นายประฉัตร)	๓ x ๖	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลูกพืชผักและเลี้ยงสัตว์
๑๒. ฝายกั้นห้วยสงคราม ม.๕ (ที่ นายสอน)	๓ x ๖	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา ปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๑๓. ฝายกั้นห้วยป่า ม.๖	๑.๕๐ x ๖	สภาพฝายชำรุด หูช้างพัง และมีน้ำลอดใต้ฝาย ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา และปลูกพืชผัก
๑๔. ฝายกั้นห้วยคำบาก ม.๖	๒ x ๖	สภาพฝายชำรุด ใช้ประโยชน์เพื่อทำนา และปลูก พืชผัก
๑๕. ฝายกั้นห้วยทราย ม.๘ (นางสุนีย์ อามาตสมบัติ)	๓ x ๑๐	สภาพฝายชำรุด มีน้ำลอดใต้ฝาย ใช้ประโยชน์เพื่อ ปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๑๖. ฝายกั้นห้วยทราย ม.๘ (นายหนูไกร พุทธิดี)	๓ x ๑๐	สภาพฝายชำรุด มีน้ำลอดใต้ฝาย ใช้ประโยชน์เพื่อ ปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๑๗. ฝายกั้นห้วยทราย ม.๙ (นายสี เครือพันธ์)	๓ x ๑๒	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๒๐. ฝายกั้นห้วยคำบาก ม.๑๑ (นายธรรมมา น้อยหว่า)	๓ x ๗	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนาและปลูก พืชผัก
๒๑. ฝายกั้นห้วยป่า ม.๑๑	๓ x ๖	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนาและปลูก พืชผัก
๒๒. ฝายกั้นห้วยกุดตากแดด ม.๑๑	๓ x ๖	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนาปลูก พืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๒๓. ฝายกั้นห้วยสงคราม ม.๑๒	๒.๕๐ x ๒๐	สภาพฝายชำรุด มีน้ำเซาะผนังด้านข้าง ใช้ประโยชน์ เพื่อทำนา ปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์
๒๔. ฝายกั้นแม่น้ำสงคราม ม.๗	๕ x ๒๐	สภาพฝายมีร่องแตกบริเวณผนังด้านข้าง ได้รับการ ซ่อมแซมแล้ว และสามารถกั้นน้ำได้ ใช้ประโยชน์ เพื่อการทำนา และปลูกพืชผัก
๒๕. ฝายกั้นห้วยป่า ม.๑๐	๓ x ๑๐	สภาพฝายใช้ได้ดี ใช้ประโยชน์เพื่อทำนาและปลูก พืชผัก

๑.๒ ประวัติการเกิดภัย

๑.๒.๑ สถานการณ์สาธารณภัย

สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ส่วนใหญ่เกิดจาก วาตภัย อัคคีภัย และ ภัยแล้งหรือทุพภิกขภัย โดยมีปัจจัยเสี่ยงมาจากสภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง พอถึงช่วงเข้าสู่ฤดูฝนก็มักจะเกิดพายุฤดูร้อนอยู่บ่อยครั้ง ช่วงฤดูหนาวและฤดูร้อนก็เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยได้ง่าย และจากสถานการณ์สาธารณภัยดังกล่าว มักจะมีผู้ประสบภัยที่ได้รับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน ตั้งแต่การบาดเจ็บเล็กน้อยไปจนถึงขั้นรุนแรงเสียชีวิต

๑.๒.๒ สถิติภัย

สถานการณ์สาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ที่สำคัญที่เกิดขึ้นและสร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากสถิติการเกิดภัย ดังนี้

๑) อุทกภัย

ตารางที่ ๑ - ๑ : สถิติการเกิดอุทกภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย				มูลค่าความเสียหาย (บาท)
			จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	สูญหาย (คน)	บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๕	๖	๑,๔,๖	๕	-	-	-	๑๕๐,๐๐๐
๒๕๕๖	๗	๑,๔,๖	๔	-	-	-	๑๐๐,๐๐๐
๒๕๕๗	๕	๑,๔,๖	๕	-	-	-	๑๕๐,๐๐๐
๒๕๕๘	๖	๑,๔,๖	๓	-	-	-	๕๐,๐๐๐
๒๕๕๙	๔	๑,๔,๖	๒	-	-	-	๔๐,๐๐๐
รวม	๒๘	๓	๑๙	-	-	-	๔๙๐,๐๐๐

๒) วาตภัย

ตารางที่ ๑ - ๒ : สถิติการเกิดวาตภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (บาท)
			จำนวนบ้านเรือนที่เสียหายทั้งหลัง (หลัง)	จำนวนบ้านเรือนที่เสียหายบางส่วน (หลัง)	
๒๕๕๕	๕	๑ - ๑๒	-	๑๐	๒๐๐,๐๐๐
๒๕๕๖	๗	๑ - ๑๒	-	๖	๑๐๐,๐๐๐
๒๕๕๗	๙	๑ - ๑๒	-	๘	๑๕๐,๐๐๐
๒๕๕๘	๗	๑ - ๑๒	-	๗	๑๕๐,๐๐๐
๒๕๕๙	๘	๑ - ๑๒	๕	๑๕	๑,๗๓๐,๗๖๓
รวม	๓๖	๑๒	๕	๔๖	๒,๓๓๐,๗๖๓

๓) ภัยแล้ง

ตารางที่ ๑ - ๓ : สถิติการเกิดภัยแล้ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย			มูลค่าความเสียหาย (บาท)
			จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย	พื้นที่การเกษตรเสียหาย (ไร่)	จำนวนสัตว์ที่ได้รับผลกระทบ (ตัว)	
๒๕๕๕	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๖	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๗	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๘	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๙	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	-	-

๔) อัคคีภัย

ตารางที่ ๑ - ๔ : สถิติการเกิดอัคคีภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย			มูลค่าความเสียหาย (บาท)
			จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๕	๕	๑ - ๑๒	-	-	-	๕,๐๐๐
๒๕๕๖	๗	๑ - ๑๒	-	-	-	๑๐,๐๐๐
๒๕๕๗	๕	๑ - ๑๒	-	-	-	๕,๐๐๐
๒๕๕๘	๔	๑ - ๑๒	-	-	-	๕,๐๐๐
๒๕๕๙	๕	๑ - ๑๒	-	-	-	๕,๐๐๐
รวม	๒๖	๑๒	-	-	-	๓๐,๐๐๐

๕) ภัยจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน (ทั้งปี)

ตารางที่ ๑ - ๕ : สถิติการเกิดภัยจากการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	สถานที่เกิดเหตุ	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (บาท)
			จำนวนผู้เสียชีวิต (คน)	จำนวนผู้บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๕	๕	บริเวณถนน,ทางโค้ง,ถนนเป็นหลุมบ่อ	-	๘	๑๐,๐๐๐
๒๕๕๖	๓	บริเวณถนน,ทางโค้ง,ถนนเป็นหลุมบ่อ	-	๕	๕,๐๐๐
๒๕๕๗	๕	บริเวณถนน,ทางโค้ง,ถนนเป็นหลุมบ่อ	-	๖	๗,๐๐๐
๒๕๕๘	๖	บริเวณถนน,ทางโค้ง,ถนนเป็นหลุมบ่อ	-	๘	๑๐,๐๐๐
๒๕๕๙	๔	บริเวณถนน,ทางโค้ง,ถนนเป็นหลุมบ่อ	-	๗	๑๐,๐๐๐
รวม	๒๓		-	๓๔	๔๒,๐๐๐

๑.๓ การจัดลำดับความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

จากการวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัยและการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย
ภายใต้ฐานข้อมูลสถานการณ์สาธารณภัย สถิติการเกิดภัย ความถี่การเกิดภัย และปัจจัยที่ทำให้เกิดความ
เสี่ยงจากสาธารณภัย สามารถจัดลำดับความเสี่ยงจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้
ตารางที่ ๑ - ๖ : ลำดับความเสี่ยงภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

ลำดับที่	ประเภทสาธารณภัย	ลักษณะของการเกิดภัย	ช่วงเกิดเหตุสาธารณภัย
๑	ภัยแล้ง/การขาดแคลนน้ำ	น้ำในลำห้วย หนองน้ำ แหล่งขุด /ฝนทิ้งช่วง	มีนาคม - พฤษภาคม
๒	วาตภัย/ภัยจากพายุ ลมกรรโชกแรง	เกิดลมกรรโชกแรง /พายุฤดูร้อน	มิถุนายน - ตุลาคม
๓	ภัยหนาว	ช่วงฤดูหนาวอากาศหนาวจัด	พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์
๔	อัคคีภัย	ไฟลามทุ่งในช่วงฤดูแล้ง /อากาศแห้ง	ธันวาคม - พฤษภาคม

๑.๔ ปฏิทินสาธารณภัยประจำปี

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีการเกิดสาธารณภัยขึ้นบ่อยครั้งและเกิดขึ้นเป็นประจำในช่วง
ระยะเวลาหนึ่ง จึงทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร สามารถ
คาดการณ์การเกิดภัยได้มากขึ้น ได้แก่ วาตภัย ภัยแล้ง อัคคีภัย และ อุทกภัย นอกจากนี้ภัยจากการ
คมนาคม (อุบัติเหตุทางถนน)ก็ยังเป็นสาธารณภัยที่เกิดบ่อยครั้งมากขึ้น ซึ่งการคาดการณ์ทำได้ยากเพราะ
เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ เว้นแต่ในบางช่วงระยะเวลาหากมีการใช้ถนนมาก เช่น เทศกาลปีใหม่ สงกรานต์
และอื่นๆ ก็มีแนวโน้มจะเกิดมากขึ้น

ตารางที่ ๑ - ๗ ปฏิทินสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ไว้ล่วงหน้าองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร จึงทำปฏิทินสาธารณภัย
ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ดังนี้

ภัย/เดือน	ระยะเวลาที่เกิดภัย											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ค.	ธ.ค.
อุทกภัย						←			→			
วาตภัย			←		→							
ภัยแล้ง	←			→								
อัคคีภัย	←											→
ภัยหนาว	←	→									←	→
อุบัติเหตุทางถนน	←											→

บทที่ ๒
แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ปัจจุบันแนวคิดการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศไทยมุ่งเน้นให้ความสำคัญมากขึ้นกับการดำเนินการอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับ “การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย” (Disaster Risk Management : DRM) ซึ่งประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction : DRR) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery)

๒.๑ ขอบเขตสาธารณภัย

ขอบเขตสาธารณภัยตามแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ ฉบับนี้ ให้เป็นไปตามความหมาย “สาธารณภัย” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

“อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย”

๒.๒ ระดับการจัดการสาธารณภัย

ระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นไปตามระดับการจัดการสาธารณภัยของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับพื้นที่ จำนวนประชากร ขนาดของภัย ความรุนแรง ผลกระทบและความซับซ้อนของภัยหรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก โดยแบ่งเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ตารางที่ ๒ - ๑ : ระดับการจัดการสาธารณภัยของประเทศตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พ.ศ. ๒๕๕๐

ระดับ	การจัดการ	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น ควบคุมและสั่งการ
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด ควบคุม สั่งการและบัญชาการ
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติควบคุมสั่งการและบัญชาการ
๔	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการและบัญชาการ

ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ จะเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ โดยเร็วเป็นลำดับแรก มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัคร รวมทั้งติดตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ประเมินโอกาสการขยายความรุนแรงของภัย เพื่อรายงาน นายอำเภอให้เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาประกาศหรือยกระดับของภัยจากสาธารณภัยขนาดเล็ก เป็นสาธารณภัยขนาดกลางต่อไป

๒.๓ ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศมีความพร้อมรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น โดยการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ซึ่งจะเป็นการสร้างมาตรฐานในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ โดยให้ท้องถิ่น ชุมชน และภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพสังคมและท้องถิ่นเพื่อมุ่งเข้าสู่ “การรู้รับ – ปรับตัว – พ้นเร็วทั่ว – อย่างยั่งยืน” (Resilience) ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เป็นการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดความถี่และความรุนแรงของภัย และเพิ่มศักยภาพของบุคคล ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็งในการจัดการปัญหาในปัจจุบัน รวมถึงป้องกัน ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

เป็นการเผชิญเหตุและจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการ จัดระบบ การจัดการทรัพยากรและการกิจความรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นทุกรูปแบบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงลดความสูญเสียที่จะมีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม สังคม และประเทศ ให้มีผลกระทบน้อยที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

เป็นการปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชน ที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (rehabilitation)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เป็นการพัฒนาศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศให้ได้มาตรฐานตามหลักสากล โดยการจัดระบบและกลไกในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยคำนึงถึงระเบียบ กฎหมาย แนวทางปฏิบัติ การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และประเพณีปฏิบัติให้สอดคล้องกับกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นสำคัญ

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ระบุชื่อ อปท.) พ.ศ. ๒๕๖๐ ฉบับนี้ มุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ โดยชุมชนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย หากได้รับการพัฒนาศักยภาพรวมทั้งมีภูมิปัญญาท้องถิ่น ก็จะสามารถทำให้ชุมชนของตนมีความปลอดภัยจากสาธารณภัย โดยการมีส่วนร่วมของคนหลากหลายกลุ่มในชุมชน

๒.๔ งบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

งบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ มีที่มาจาก ๒ แหล่งงบประมาณ ได้แก่

(๑) งบประมาณรายจ่ายประจำปี องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ (โครงการที่ใช้ งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

(๒) งบประมาณอื่นๆ (งบกลางขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ)

๒.๔.๑ ภาวะปกติ

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ จัดทำรอบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีรายละเอียด ดังนี้

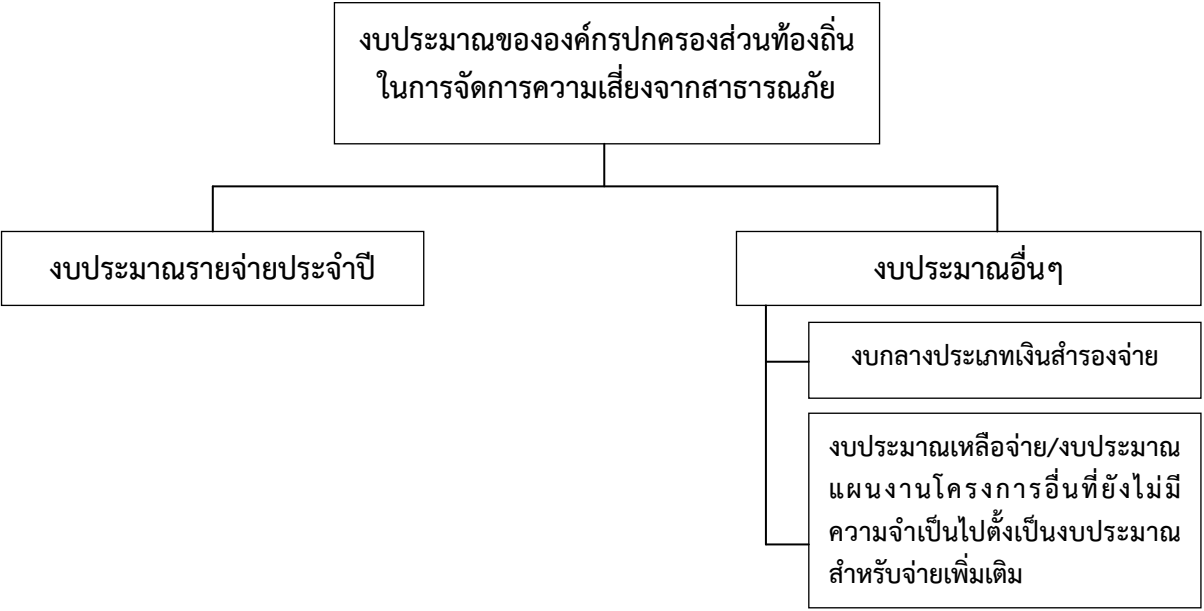
- แผนและขั้นตอนขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ในการจัดการให้มีเครื่องหมายสัญญาณหรือสิ่งอื่นในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย
- แผน และ ขั้นตอน ในการ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

(๒) องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ตั้งงบกลาง ให้เพียงพอต่อการเผชิญเหตุ สาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น

๒.๔.๒ ภาวะฉุกเฉิน (เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)

องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ นำเงินงบประมาณของหน่วยงานที่ได้เตรียมไว้ไปใช้จ่ายเพื่อบรรเทา/ช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบสาธารณภัยเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ หากงบประมาณไม่เพียงพอ ให้โอนเงินงบประมาณเหลือจ่าย หรืองบประมาณในแผนงาน/โครงการอื่นที่ยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้จ่าย ไปตั้งเป็นงบประมาณสำหรับจ่ายเพิ่มเติมได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓

แผนภาพที่ ๒ - ๑ : แหล่งงบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

๒.๕ องค์การปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ในองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ จะมีองค์กรที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวก ควบคุม สั่งการ และประสาน การปฏิบัติตั้งแต่ระดับประเทศ ซึ่งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล บงเหนือ ต้องมีการเชื่อมโยงและรับนโยบายแผนงานแนวทางมาดำเนินการ รวมทั้งการประสานกับหน่วยงาน บริหารจัดการสาธารณภัยในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดด้วย

๒.๕.๑ ระดับนโยบาย

(๑) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)

มีหน้าที่กำหนดนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างหน่วยงานของรัฐและหน่วยงาน ภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.)

มีหน้าที่เสนอนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติภัยของประเทศและเสนอแนะ แนวทางปฏิบัติและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๓) คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

มีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเสนอต่อ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกาศใช้ต่อไป โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๕.๒ ระดับปฏิบัติ

(๑) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแล และประสาน การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) มีรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย และกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) มีนายกรัฐมนตรีหรือรอง นายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ

(๒) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)

ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดตั้งกองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยกลาง โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะผู้อำนวยการกลาง เป็นผู้อำนวยการ มีความรับผิดชอบ ดังนี้

(๒.๑) ภาวะปกติ ประสานงาน และบูรณาการข้อมูลและการปฏิบัติการของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของสรรพกำลัง เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการ เพื่อเตรียมความพร้อม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยทั้งระบบ

(๒.๒) ภาวะใกล้เกิดภัย เตรียมการเผชิญเหตุ ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งรายงานและเสนอ ความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีตามแต่ระดับการ จัดการสาธารณภัยเพื่อตัดสินใจในการรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ เป็นการประกอบกำลังในการเริ่มปฏิบัติการ

(๒.๓) ภาวะเกิดภัย อำนาจการและบูรณาการประสานการปฏิบัติ ในกรณีการ จัดการสาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ ๑) และขนาดกลาง (ระดับ ๒) ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกลางรับผิดชอบในการอำนาจการ ประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนกองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ รวมทั้งติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์และประเมิน สถานการณ์ รายงานสถานการณ์และแจ้งเตือน พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อตัดสินใจยกระดับในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ในกรณีการจัดการสาธารณภัย ร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

ทั้งนี้ ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง ทำหน้าที่ เป็นส่วนหนึ่งในศูนย์ประสานการปฏิบัติของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณียกระดับเป็น การจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

(๓) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการ

(๔) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

(กอปภ.กทม.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม สนับสนุน ประสานการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนเผชิญเหตุตามประเภทความเสี่ยงภัยให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร รวมทั้งดำเนินการสนับสนุน การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้อำนวยการ เป็นผู้รับผิดชอบ มีอำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติตามหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

(๕) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติงานตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมอบหมาย โดยมีนายอำเภอเป็นผู้อำนวยการ

(๖) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แห่งพื้นที่ ประกอบด้วย

(๖.๑) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมืองพัทยา

(กอปภ. เมืองพัทยา)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและเผชิญเหตุ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเมืองพัทยาให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชลบุรี และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอบางละมุง รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอ ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอโดยมีนายกเมืองพัทยา เป็นผู้อำนวยการ

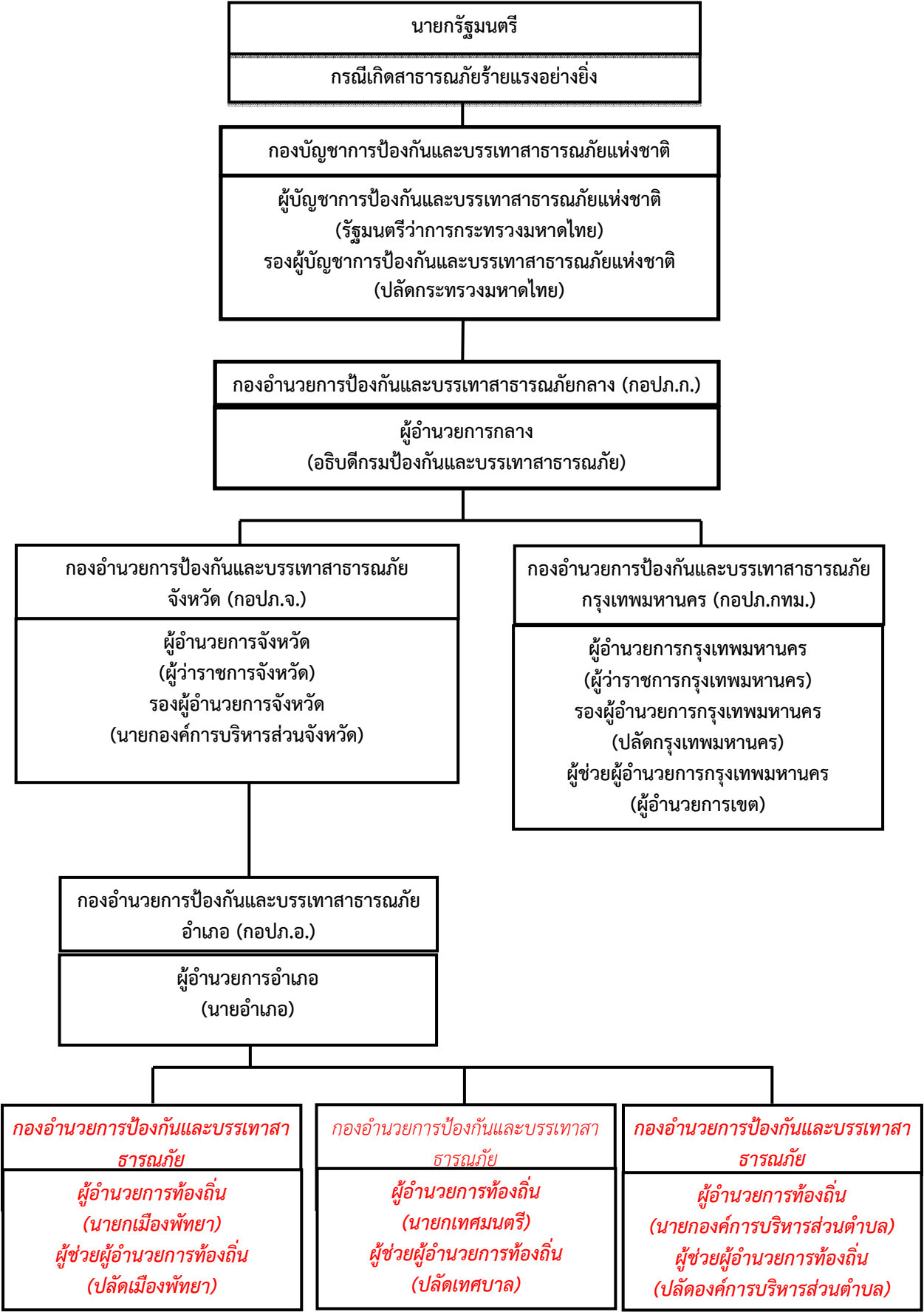
(๖.๒) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล (กอปภ.ทน./กอปภ.ทม./กอปภ.ทต.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอรวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงหรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกเทศมนตรี เป็นผู้อำนวยการ

(๖.๓) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล (กอปภ.อบต.) ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเผชิญเหตุ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอ ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้อำนวยการ

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (รายละเอียดการปฏิบัติปรากฏตามบทที่ ๔ การปฏิบัติขณะเกิดภัย) เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลลงเหนือ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น ขึ้น โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ พร้อมทั้งให้รายงานผู้อำนวยการอำเภอในเขตพื้นที่ ทราบทันที

หากประเมินสถานการณ์สาธารณภัยและเกินขีดความสามารถของทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าจัดการกับสาธารณภัยให้ยุติโดยเร็วแล้วและไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยได้โดยลำพัง ให้รายงานให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบและขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นติดต่อหรือใกล้เคียง และหรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

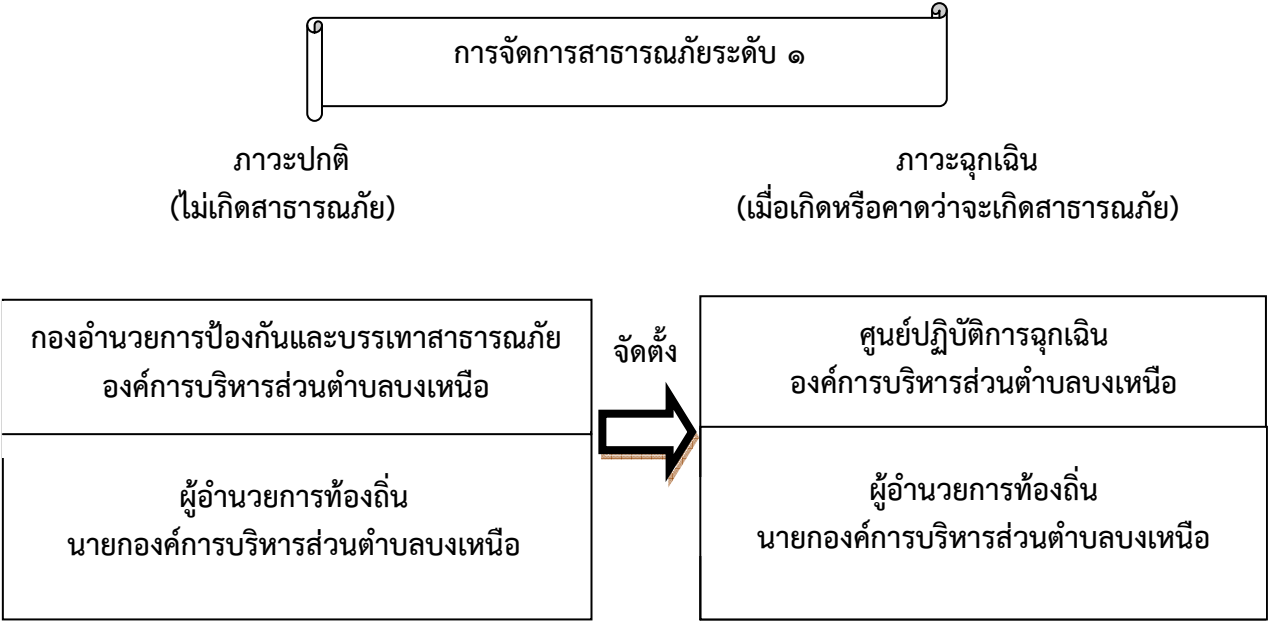

แผนภาพที่ ๒ - ๒ : กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศไทย

๒.๖ การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ (เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)

บทบาทภารกิจ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน**องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ** เพื่อกำหนดหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง และหรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่น เป็นผู้ควบคุมและสั่งการ

แผนภาพที่ ๒ - ๓ : องค์การปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๗ การปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ การปฏิบัติร่วมกับอำเภอและจังหวัด

- (๑) จัดเจ้าหน้าที่ประสานอำเภอและจังหวัด ในช่วงระยะขณะเกิดภัย พร้อมทั้งรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริงเป็นระยะๆ
- (๒) กรณีสถานการณ์สาธารณภัยมีความรุนแรงให้ประสานขอกำลังสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ/จังหวัด ตามลำดับ

๒.๗.๒ การปฏิบัติร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง

(๑) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ และสาธารณภัยมีความรุนแรงขยายเป็นวงกว้าง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น รายงานผู้อำนวยการอำเภอ พร้อมทั้งประสานกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบท. ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง ให้สนับสนุน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๒) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ของ อบท. ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น ให้การสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการบูรณาการ และการประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน

๒.๗.๓ การปฏิบัติร่วมกับหน่วยทหารในพื้นที่

ในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมระหว่างพลเรือนกับทหาร นั้น จะต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ และศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ กับ หน่วยงานทหารในพื้นที่ ทั้งนี้ ฝ่ายทหารอาจพิจารณาจัดตั้งศูนย์ประสานงานหรือศูนย์ปฏิบัติงานร่วมระหว่างพลเรือนกับทหาร ขึ้นอยู่กับระดับของหน่วยและสถานการณ์สาธารณภัยนั้นๆ โดยมีแนวทางปฏิบัติสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงกลาโหม แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ระบุชื่อจังหวัด) พ.ศ. ๒๕๕๘ และ ข้อตกลงว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างผู้อำนวยการจังหวัดกับหน่วยงานทหารในพื้นที่

๒.๗.๔ การปฏิบัติร่วมกับภาคประชาสังคม เอกชน และองค์การสาธารณกุศล

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ เป็นศูนย์กลางในการประสานการปฏิบัติในเขตรับผิดชอบตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อให้สามารถติดต่อประสานงาน สั่งการ รายงาน การปฏิบัติ และสถานการณ์ระหว่างทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว และเชื่อถือได้ โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ (กรณีเกิดสาธารณภัย) เพื่อร่วมปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือ สงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ

(๒) จัดทำแผนประสานงานกับองค์การสาธารณกุศล และให้องค์การสาธารณกุศล ในจังหวัดจัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมอุปกรณ์ และบุคลากรที่สามารถปฏิบัติการกิจได้

(๓) องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกับองค์การสาธารณกุศลจัดทำแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนทรัพยากร เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เพื่อการปฏิบัติงานขององค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยแต่ละระดับ

(๔) กรณีที่เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น ถ้าองค์การสาธารณกุศลไปถึงพื้นที่ประสบภัย ก่อน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ให้กันเขตพื้นที่อันตรายและกันไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปยังพื้นที่อันตราย พร้อมทั้งแจ้งหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยทันที เพื่อดำเนินการควบคุมสถานการณ์สาธารณภัย

(๕) กรณีที่ได้รับการประสานจากองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ตำรวจ เทศบาล เป็นต้น ให้องค์การสาธารณสุขจัดชุดเคลื่อนที่เร็วออกไป ยังที่เกิดเหตุ และให้รายงานตัวที่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ หรือผู้อำนวยการ ท้องถิ่น เพื่อรับมอบหมายภารกิจในการปฏิบัติการ

(๖) กรณีหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์การสาธารณสุข องค์กรเอกชน ช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความปลอดภัยในสถานที่เกิดเหตุ และพื้นที่รองรับการ อพยพ ประสานหน่วยแพทย์และพยาบาล อีกทั้งให้การรักษายาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบสาธารณภัย พร้อมทั้งลำเลียงผู้ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล รวมทั้งอพยพช่วยเหลือผู้ ประสบสาธารณภัยไปยังที่ปลอดภัยหรือพื้นที่รองรับการอพยพ

บทที่ ๓
การปฏิบัติก่อนเกิดภัย

๓.๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ฉบับนี้ มุ่งดำเนินงานตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้บรรลุผลสำเร็จในทางปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายสำคัญในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ ตามแนวทางในการดำเนินงานด้านการป้องกัน บรรเทา การลดผลกระทบจากสาธารณภัย และการเตรียมความพร้อม ดังนี้

ยุทธศาสตร์การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบทางลบจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ โดยการวิเคราะห์และการบริหารจัดการปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือกิจกรรมต่างๆ ให้สามารถลดความเสียหาย ลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปราะบาง และเพิ่มศักยภาพของบุคคล ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็งในการจัดการปัญหา โดยมีเป้าหมายในการลดความเสี่ยงที่มีอยู่ในชุมชนและสังคมในปัจจุบัน รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๓.๒.๑ นิยามความเสี่ยง

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่สาธารณภัยทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และภาคบริการต่างๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ หนึ่งเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต ซึ่งสามารถแทนด้วยสมการแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง ได้แก่ ภัย ความอ่อนแอ ความเปราะบาง และศักยภาพ ดังนี้

$$\text{ความเสี่ยง (Risk)} = \frac{\text{ภัย (Hazard)} \times \text{ความอ่อนแอ (Exposure)} \times \text{ความเปราะบาง (Vulnerability)}}{\text{ศักยภาพ (Capacity)}}$$

การวิเคราะห์ความเสี่ยง, การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการกำหนดลักษณะ ขนาด หรือขอบเขตของความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้นและประเมินสถานะการเปิดรับต่อความเสี่ยง (exposure) ความเปราะบาง (Vulnerability) และ ศักยภาพ (Capacity) ในการรับมือของชุมชนที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่ง ๆ มีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างมีระบบ

ภัย (Hazard) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ความอ่อนแอ (Exposure) หมายถึง การที่ผู้คน อาคารบ้านเรือน ทรัพย์สิน ระบบต่างๆ หรือองค์ประกอบใดๆ มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงและอาจได้รับความเสียหาย

ความเปราะบาง (Vulnerability) หมายถึง ปัจจัยหรือสภาวะใดๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถในการปกป้องตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับสาธารณภัย หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็วจากความเสียหายอันเกิดจากสาธารณภัย ปัจจัยเหล่านี้มีอยู่ในชุมชนหรือสังคมมานานก่อนเกิดสาธารณภัย และอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ผลกระทบของภัยมีความรุนแรงมากขึ้น

ศักยภาพ (Capacity) หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือความสามารถที่อาจจะพัฒนาต่อไปให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

๓.๒.๒ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย ๗ ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ ๑ การทำความเข้าใจเหตุการณ์ปัจจุบัน ความต้องการในการประเมินความเสี่ยง และพิจารณาถึงข้อมูลในอดีต

ขั้นที่ ๒ การประเมินภัย

ขั้นที่ ๓ การประเมินความอ่อนแอ

ขั้นที่ ๔ การวิเคราะห์ความเปราะบางและศักยภาพ

ขั้นที่ ๕ การวิเคราะห์ผลกระทบและระดับความเสี่ยง

ขั้นที่ ๖ การจัดทำข้อมูลความเสี่ยงและแนวทางในการจัดการและลดความเสี่ยง

ขั้นที่ ๗ การพัฒนาหรือปรับปรุงยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ จัดทีมประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อเข้าสำรวจพื้นที่และจัดเก็บข้อมูลข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์สาธารณภัยและเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง รวมทั้งผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อประกอบการตัดสินใจสั่งการในการรับมือสถานการณ์ภัยที่อาจจะเกิดขึ้น ได้แก่

(๑) การกำจัดความเสี่ยง (การป้องกันหรือหลีกเลี่ยง)

(๒) การแก้ไขปัญหาคความเปราะบางและความอ่อนแอ (การลดผลกระทบ)

(๓) การเตรียมความพร้อมรับมือสาธารณภัย

(๔) การถ่ายโอนหรือแบ่งปันความเสี่ยง

ทั้งนี้ ตัวอย่างของทางเลือกในการจัดการความเสี่ยงตามกลยุทธ์ข้างต้น ในกรณีแผ่นดินไหว พายุโซนร้อน และอุทกภัย

ตารางที่ ๓ - ๑ : ตัวอย่างของประเภททางเลือกในการจัดการความเสี่ยงกรณีแผ่นดินไหว พายุโซนร้อน และอุทกภัย

ประเภทของภัย	ประเภททางเลือกในการจัดการภัยพิบัติ			
	การป้องกัน/หลีกเลี่ยง	การลดผลกระทบ	การเตรียมความพร้อม	การถ่ายโอนหรือแบ่งปันความเสี่ยง
แผ่นดินไหว (ตัวอย่าง)	ย้ายสิ่งก่อสร้างและโครงสร้างที่เปราะบางทั้งหมดจากบริเวณพื้นที่เสี่ยงสูงซึ่งจะได้รับผลกระทบจากแรงสั่นและบริเวณเสี่ยงต่อทรายเดือดหรือทรายเหลว	ใช้วัสดุและวิธีการก่อสร้างที่ทนต่อแผ่นดินไหวออกกฎหมายควบคุมสิ่งก่อสร้าง การซ่อมแซมและเสริมความแข็งแรงอาคาร การวางแผนการใช้ที่ดินโดยคำนึงถึงความเสี่ยง	การวางแผนเฉพาะกิจฉุกเฉินซึ่งครอบคลุมทั้งบริเวณการเฝ้าระวังแผ่นดินไหว การซ้อมรับมือแผ่นดินไหว การจัดเตรียมสิ่งของยังชีพและสิ่งของสำรองจ่าย การฝึกทีมค้นหาและช่วยเหลือ การให้ความรู้แก่ประชาชน	ประกันความเสี่ยงจากแผ่นดินไหว การรวมกลุ่ม ความเสี่ยงเงินทุนสำหรับซ่อมสร้าง และกองทุนออมทรัพย์ชุมชนสำหรับการซ่อมสร้างและฟื้นฟูสภาพ
พายุโซนร้อนและอุทกภัย (ตัวอย่าง)	ย้ายชุมชนที่สุ่มเสี่ยงออกห่างจากชายฝั่งและเส้นทางพายุ รวมถึงบริเวณพื้นที่ต่ำซึ่งเสี่ยงต่ออุทกภัย	ก่อสร้างแนวกำบังลมหรือใช้พื้นที่ทางธรรมชาติในการลดแรงลม ก่อสร้างคันดินหรือเขื่อนหรือกำแพงคลื่น และอื่นๆ เป็นแนวกันน้ำ ยกอาคารให้บริเวณเสี่ยงต่อน้ำท่วม อยู่เหนือระดับน้ำที่คาดการณ์ไว้ ใช้แนวกำบังธรรมชาติ เช่น ป่าชายเลน วางแผนที่ดิน เป็นต้น	การเฝ้าระวังการพยากรณ์การเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับพายุไต้ฝุ่น การเตือนภัยน้ำท่วมล่วงหน้า การจัดการและการวางแผนอพยพ การจัดเตรียมสิ่งของยังชีพ การหาที่หลบพายุไต้ฝุ่นและกำหนดศูนย์อพยพฉุกเฉิน	ประกันความเสี่ยงอุทกภัย ประกันผลผลิตจากภัยพิบัติ เงินทุนเพื่อการซ่อมสร้างหรือกองทุนออมทรัพย์ของชุมชนสำหรับการซ่อมสร้าง โครงการรับซื้อบ้านในพื้นที่น้ำท่วมถึง

๓.๓ พื้นที่เสี่ยง ระดับความเสี่ยง และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เมื่อมีการวิเคราะห์ความเสี่ยง หรือการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยแล้วจะทำให้ทราบถึงพื้นที่เสี่ยงภัยและปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ซึ่งจะทำได้สามารถกำหนดแนวทางในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยได้ตรงกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น นำไปสู่การลดความเสี่ยงอย่างยั่งยืน ที่หมู่บ้าน/ชุมชนมีวิธีการ รู้รับ ปรับตัว ในการรับมือกับสถานการณ์สาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การกำหนดกิจกรรมโครงการหรือแผนงานที่กำหนดจากผลการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงของพื้นที่หนึ่งๆ เพื่อลดโอกาสในการได้รับผลกระทบ จากสาธารณภัยที่สามารถคาดการณ์ได้ในปัจจุบันและเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตตำบลบงเหนือ ซึ่งมีหมู่บ้านที่เป็นพื้นที่เสี่ยงภัย และปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดความเสี่ยงจากภัยต่างๆดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๓-๒ : แสดงปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

ประเภทของภัย	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
อุทกภัย	หมู่ที่ ๑	หมู่ที่ ๔	หมู่ที่ ๖	- เป็นพื้นที่ราบสูง มีลำห้วยหลายสายพื้นที่เสี่ยงบางจุดไม่มีพังกั้นตลิ่งโดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๑	- ขุดลอกแหล่งน้ำเป็นประจำทุกปี
ภัยแล้ง	หมู่ที่ ๖	หมู่ที่ ๑๐	หมู่ที่ ๙	<div>- พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางเกษตรเกษตรกรจึงมีความต้องการใช้น้ำในปริมาณมากและต่อเนื่องทั้งปี โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๖</div> <div>- แหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรรวมทั้งแม่น้ำลำคลองตื้นเขิน โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๖, ๙, ๑๐</div>	<div>- ก่อสร้างฝายกักเก็บน้ำที่มีประสิทธิภาพแข็งแรง</div> <div>- ขุดลอกแหล่งน้ำเดิมเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง</div> <div>- มีการรณรงค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและขยายพื้นที่ป่า เช่น การปลูกป่า</div>

ประเภท ของภัย	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิด ความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการ การลดความเสี่ยง จากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
วาตภัย	หมู่ที่ ๑, ๒, ๓	หมู่ที่ ๙	หมู่ที่ ๔	<div>- ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไป อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๑, ๒, ๓</div> <div>- บุคลากรที่มีความรู้ด้านสาธารณภัย ไม่เพียงพอ</div> <div>- อาคารบ้านเรือนและ สภาพแวดล้อมขาดการบำรุงดูแล รักษาให้เกิดความปลอดภัย โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๑, ๒, ๓</div>	<div>- ติดตามสภาพ ภูมิอากาศโดยเฉพาะ ช่วงฤดูมรสุม</div> <div>- จัดหลักสูตรอบรม บุคลากรที่เป็นกลุ่ม เป้าหมายให้ครบถ้วน</div> <div>- มีการปรับปรุงและ ซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้าง ต่างๆ ให้มีสภาพมั่นคง แข็งแรง สามารถทน ต่อลมพายุได้</div>
อัคคีภัย	หมู่ที่ ๑, ๒, ๗	หมู่ที่ ๑, ๑๑	หมู่ที่ ๔	<div>- ประชาชนขาดความตระหนัก ในการดูแลความปลอดภัยเรื่องการ เผาป่า ทิ้งนา หลังช่วงการเก็บเกี่ยว</div> <div>- ประชาชนไม่ทราบถึงแนวทาง ปฏิบัติที่ถูกต้องเมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้น</div>	<div>- มีการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง อัคคีภัย</div> <div>- มีการฝึกการป้องกัน และบรรเทาสาธารณ ภัยด้านอัคคีภัยเป็น ประจำทุกปีและให้ ความรู้เกี่ยวกับอัคคีภัย แก่ประชาชน</div>

๓.๔ แนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๓.๔.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ

เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ มีพื้นที่ ๖๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๐,๖๒๕ ไร่ สาธารณภัยที่ส่งผลกระทบ ได้แก่ ภัยจาก วาตภัย ภัยแล้ง และอัคคีภัย จึงให้ความสำคัญกับแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ด้านโครงสร้าง

องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ได้พิจารณาโครงสร้างที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่เสี่ยงภัยแล้วและได้จัดสร้างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

(๒) ด้านไม่ใช้โครงสร้าง

การป้องกันโดยไม่ใช้โครงสร้าง เป็นการใช้นโยบาย กฎระเบียบ การวางแผน และกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) ด้านการบังคับใช้กฎหมายและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่
กับหน่วยงานภาครัฐในการป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัย เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับ สาธารณภัยต่างๆ ที่เกิดจากการกระทำของประชาชนเอง เช่น การเผาตอซังข้าว การเผาใบอ้อย เป็นต้น

(๒.๒) วิเคราะห์และจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยให้เหมาะสมกับพื้นที่ พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลสถิติภัย และหาปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการหาแนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ มุ่งสู่การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

๓.๔.๒ การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัย

การเตรียมความพร้อมเป็นการดำเนินการที่เน้นช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และทักษะต่างๆ พร้อมทั้งจะรับมือกับสาธารณภัย โดย (ระบุชื่อ อปท.) มีการดำเนินงาน ประกอบด้วย

(๑) การจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (CBDRM)

เป็นการเสริมสร้างศักยภาพโดยเน้นการอาศัยชุมชน/หมู่บ้านเป็นศูนย์กลางในการป้องกัน แก้ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัย โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อลดความเสี่ยงภัยของชุมชนและเพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนมีศักยภาพในการระงับบรรเทาภัยได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง ก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งเป็นการสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชน ในรูปแบบอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อม

(๒) การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

เป็นเครื่องมือและกิจกรรมในการสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากร รวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือ ทำให้ทราบจุดบกพร่องและช่องว่างในการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ และแผนเผชิญเหตุสาธารณภัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้หมายรวมถึงการฝึกการซักซ้อม และการฝึกปฏิบัติตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละหน่วยงานในทุกระดับ โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ จะมีการประสานและสั่งการอำนวยการให้ชุมชน/หมู่บ้าน ดำเนินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการอย่างสม่ำเสมอ

(๓) การเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์

(๓.๑) จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ เพื่อทำหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมทั้งประสานการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยข้างเคียง

(๓.๒) ติดตามการรายงานสภาพอากาศปรากฏการณ์ธรรมชาติ ข้อมูลสถานการณ์ และการแจ้งข่าว การเตือนภัยจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไปและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมอุทกศาสตร์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ รวมทั้งสื่อต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ เฝ้าระวัง ประเมินแนวโน้มการเกิดภัย

(๓.๓) จัดทีมประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบถึงระยะเวลา ภาวะที่จะคุกคาม (อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน) เป็นระยะๆ เพื่อป้องกันความตื่นตระหนกและความสับสนในเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น และให้ความสำคัญกับผู้ที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เช่น ผู้พิการ ทั้งนี้ ความถี่ของการแจ้งข่าวเตือนภัยขึ้นอยู่กับแนวโน้มการเกิดภัย

(๓.๔) จัดให้มีอาสาสมัครและเครือข่ายเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง และแจ้งข่าว เตือนภัยระดับชุมชน ทำหน้าที่ติดตาม เฝ้าระวังปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีแนวโน้มการเกิดภัย แจ้งข่าว เตือนภัยแก่ชุมชน และรายงานสถานการณ์ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ โดยใช้ระบบการสื่อสาร เครื่องมือแจ้งเตือนภัยของชุมชน

การติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ที่อาจส่งผลให้เกิดสาธารณภัย รวมทั้งทำหน้าที่เฝ้าระวัง ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ และตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูล เพื่อตัดสินใจในการเตรียมรับมือกับสาธารณภัย

รายงานสถานการณ์ภัยและผลการปฏิบัติให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอและจังหวัดทราบเป็นระยะๆ เพื่อประสานและสนับสนุนการปฏิบัติร่วมกัน

(๔) การเตรียมการอพยพ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ มีแนวทางปฏิบัติสำหรับเตรียมการอพยพ ดังนี้

(๔.๑) จัดทำแผนอพยพหลักผู้ประสบภัย แผนอพยพหลักส่วนราชการ โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย จำนวนผู้อพยพ บัญชีส่วนราชการ สิ่งอำนวยความสะดวกในการอพยพ การกำหนดเขตพื้นที่รองรับการอพยพให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม การกำหนดเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบการอพยพไว้ให้ชัดเจน การกำหนดเส้นทางอพยพหลักและเส้นทางอพยพสำรองสำหรับแต่ละประเภทภัย รวมทั้งการสำรวจและการจัดเตรียมพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง แหล่งพลังงาน และระบบสื่อสารการอพยพ

(๔.๒) วางมาตรการการอพยพ

(๕) การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ มีแนวทางปฏิบัติสำหรับเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว ดังนี้

(๕.๑) คัดเลือกและจัดหาสถานที่ตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

(๕.๒) จัดการภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยกำหนดผู้รับผิดชอบภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว คือ ผู้จัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรณีโรงเรียนเป็นศูนย์พักพิงอาจเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน

(๕.๓) ปักจายความจำเป็นขั้นต่ำของศูนย์พักพิงชั่วคราวอื่นๆ

(๕.๔) ให้มีการบริหารจัดการข้อมูลผู้อพยพ โดยมีการเก็บบันทึกข้อมูล
ที่จำเป็น

(๖) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัย

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ จะจัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัยประจำศูนย์เตรียมพร้อมป้องกันภัยประจำชุมชน/หมู่บ้าน ที่มีความพร้อมเป็นลำดับแรกก่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัย ดังนี้

(๖.๑) เพื่อให้ประชาชน/ชุมชนได้เรียนรู้สาธารณภัยต่างๆ ธรรมชาติและลักษณะ
ของภัย

(๖.๒) เพื่อให้ประชาชนทราบถึงขั้นตอนและวิธีการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณ
ภัยเพื่อลดผลกระทบและความสูญเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้น

(๖.๓) เพื่อเพิ่มทักษะให้ประชาชนช่วยเหลือตนเอง สามารถรักษาชีวิตรอดได้
เมื่อเกิดสาธารณภัย

(๗) แผนการบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP)

แผนการบริหารความต่อเนื่อง เป็นแผนปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤตฉุกเฉินในสถานการณ์เมื่อเกิดภัยต่างๆ เช่น ภัยที่เกิดจากธรรมชาติ อุบัติเหตุ หรือการมุ่งร้ายต่อองค์กร ฯลฯ ซึ่งจากสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวส่งผลให้หน่วยงานหรือองค์กรต้องหยุดชะงักการดำเนินงานหรือ ไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หน่วยงานส่วนราชการหรือองค์กรต่าง ๆ จึงต้องจัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) ขึ้น เพื่อเป็นแผนรองรับการดำเนินภารกิจของหน่วยงานหรือองค์กรในช่วงสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับในช่วงภาวะปกติ หากหน่วยงานหรือองค์กรไม่จัดทำแผนการบริหาร

ความต่อเนื่องรองรับไว้ตั้งแต่ในภาวะปกติอาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานหรือองค์กรในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การให้บริการ สังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม ตลอดจนชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เป็นต้น การจัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สามารถรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินและให้บริการได้เมื่อเกิดภัยขึ้นวิกฤต เพื่อดำเนินงานและให้บริการตามปกติตามระดับการให้บริการที่กำหนดไว้ ซึ่งจะช่วยให้สามารถลดระดับ ความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานหรือองค์กรได้ แผนการบริหารความต่อเนื่องควรมีสาระสำคัญ ดังนี้

- (๑) วัตถุประสงค์ของแผนการบริหารความต่อเนื่อง
- (๒) ขอบเขตสถานการณ์ความเสี่ยงภัย เช่น แผนรับมือสถานการณ์ภัยจากอุทกภัย/อัคคีภัย/แผ่นดินไหว ฯลฯ
- (๓) กำหนดสถานที่ปฏิบัติงานสำรอง
- (๔) กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ
  - บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ทีมอพยพ ทีมปฐมพยาบาล ทีมกู้ชีพกู้ภัย ทีมประสานงานและสนับสนุน ทีมรักษาความสงบเรียบร้อย ฯลฯ
  - ระดับความรุนแรงของสถานการณ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานฉุกเฉิน
  - การอพยพทรัพยากรที่จำเป็นและเหมาะสมต่อสถานการณ์
  - ขั้นตอนการฟื้นฟูหน่วยงานหลังผ่านพ้นวิกฤต
- ฯลฯ

๓.๔.๓ แนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของชุมชน

ชุมชนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจาก สาธารณภัย เนื่องจากชุมชนต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่ของตนซึ่งมีความเสี่ยง หากชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพรวมทั้งมีภูมิปัญญาท้องถิ่นในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ก็สามารถทำให้ชุมชนของตนมีความปลอดภัยจากสาธารณภัยหรือพ้นตัวจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว โดยมีแนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงสาธารณภัยของชุมชน ดังนี้

- (๑) การทำความเข้าใจเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ให้สำรวจชุมชนเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและศักยภาพ รวมทั้งกลุ่มเปราะบางของชุมชน แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดทำเป็นแผนลดความเสี่ยงภัยของชุมชน
- (๒) ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัย
- (๓) มีแผนในภาวะฉุกเฉินเมื่อเกิดสาธารณภัยและแผนการฟื้นฟูชุมชนหลังจากเกิดสาธารณภัย โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อให้แผนมีการบูรณาการและตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง
- (๔) มีแผนรับมือกับสาธารณภัยในครอบครัว เช่น การสร้างบ้านเรือนให้มีความแข็งแรงและอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งมีการเตรียมพร้อมในครอบครัวหากต้องอพยพออกจากที่พักอาศัยเดิม
- (๕) จัดการฝึกอบรมสมาชิกชุมชนอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเปราะบาง เพื่อให้มีศักยภาพมากขึ้น

(๖) สร้าง ซ่อมแซม หรือปรับปรุงสาธารณูปโภคในชุมชนให้ช่วยลดความรุนแรงจาก สาธารณภัย เช่น ชุมชนที่โดนน้ำท่วมบ่อยอาจมีการสร้างฝายชะลอน้ำหรือทำพื้นที่แก้มลิงเพื่อพักน้ำ เป็นต้น

(๗) เตรียมสิ่งของยังชีพที่จำเป็นก่อนที่จะเกิดสาธารณภัย

๓.๕ การแจ้งเตือนภัย

การแจ้งเตือนภัยเป็นการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแก่ผู้ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบในพื้นที่เสี่ยงภัยให้เฝ้าระวังและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์อพยพเคลื่อนย้ายไปสู่ที่ปลอดภัยได้ โดยกองอำนวยการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ แจ้งเตือนภัยไปยังชุมชน/หมู่บ้านในพื้นที่ที่คาดว่าจะเกิดภัย เพื่อส่งข้อมูลแจ้งเตือนภัยที่ถูกต้องรวดเร็วไปยังประชาชน

๓.๕.๑ การแจ้งเตือนล่วงหน้า

เป็นการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่บ่งชี้ว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงไปยังชุมชน หมู่บ้าน และประชาชน เพื่อให้ติดตามข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ แจ้งเตือนภัยล่วงหน้าก่อนเกิดสาธารณภัย ไม่ต่ำกว่า ๑๒๐ ชั่วโมง

๓.๕.๒ การแจ้งเตือนภัย

(๑) เมื่อมีการยืนยันข้อมูลว่ามีโอกาสเกิดสาธารณภัยขึ้นและประชาชนในพื้นที่อาจได้รับผลกระทบ ให้แจ้งแนวทางปฏิบัติให้กับส่วนราชการและประชาชนในพื้นที่ทราบ โดยให้มีการแจ้งเตือนภัยไม่ต่ำกว่า ๗๒ ชั่วโมงก่อนเกิดภัย และให้มีข้อมูลการแจ้งเตือนภัย ดังนี้

(๑.๑) คาดการณ์ระยะเวลา และบริเวณพื้นที่ที่จะเกิดสาธารณภัย

(๑.๒) ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และระยะเวลาหรือความยาวนานของภัย

(๑.๓) แนวทางการปฏิบัติของส่วนราชการ หน่วยงาน และประชาชนในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ให้นำแนวทาง มาตรการ และขั้นตอนการปฏิบัติจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไปมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติด้วย

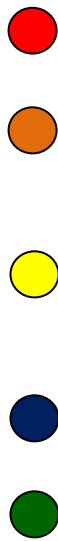
(๒) วิธีการแจ้งเตือนภัย

(๒.๑) **แจ้งเตือนภัยผ่านผู้นำชุมชน** อาสาสมัครและเครือข่ายเฝ้าระวังของชุมชน/หมู่บ้าน

(๒.๒) **แจ้งเตือนประชาชนโดยตรง** โดยผ่านทางสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงชุมชน วิทยุสมัครเล่น โทรสาร โทรศัพท์มือถือ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย และไซเรนเตือนภัยแบบมือหมุน โทรโข่ง นกหวีด หรือสัญญาณเสียงที่กำหนดให้เป็นสัญญาณเตือนภัยประจำตำบลหรือหมู่บ้าน ฯลฯ

๓.๕.๓ ระดับและความหมายของสีในการแจ้งเตือนภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดระดับของระบบการเตือนภัยไว้ ซึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ได้นำระดับสีของการแจ้งเตือนภัยไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของสาธารณภัยในพื้นที่ ดังนี้

สีแดง หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะอันตรายสูงสุด ให้อาศัย
อยู่แต่ในสถานที่ปลอดภัยและปฏิบัติตามข้อสั่งการ

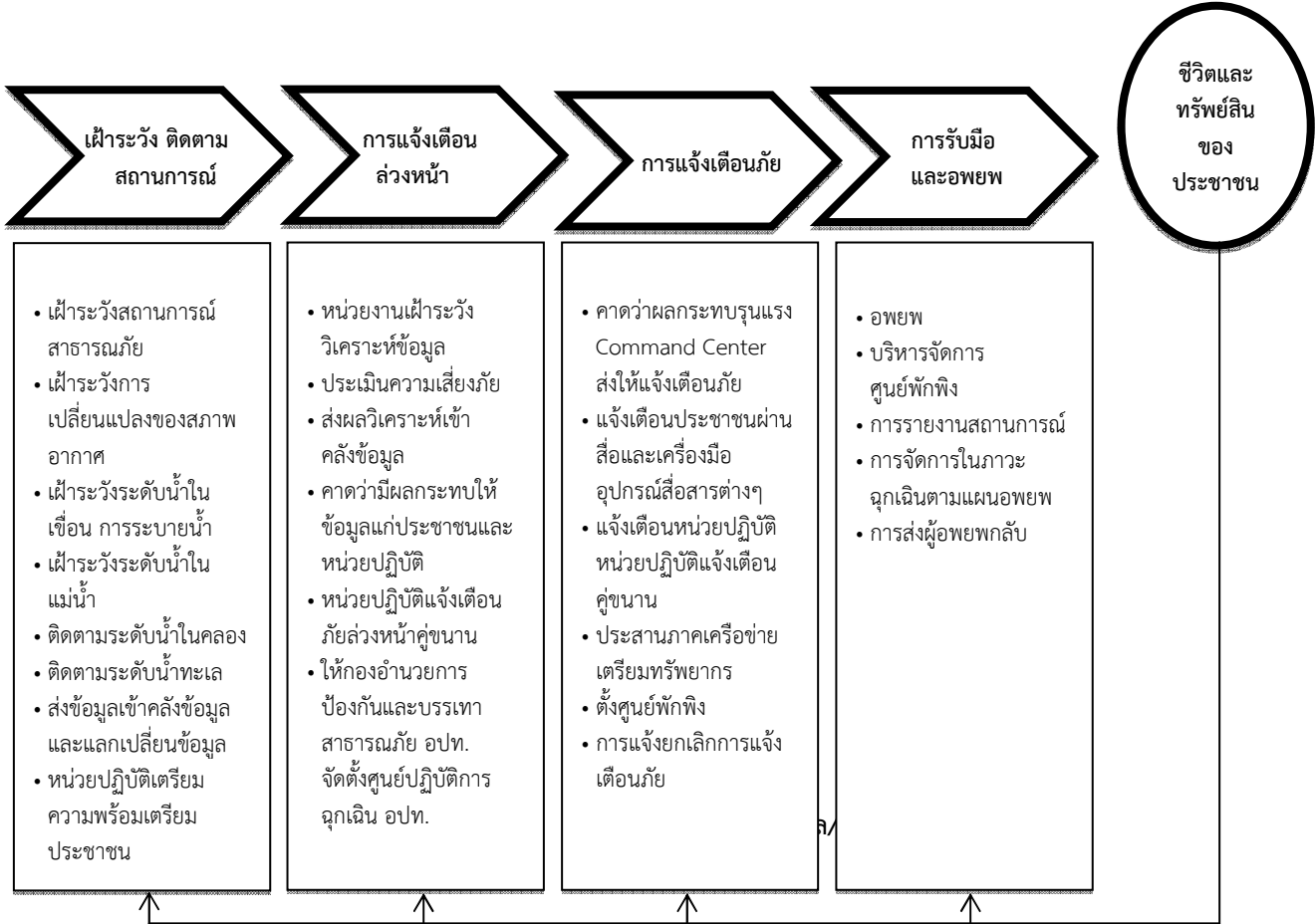
สีส้ม หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตรายสูง
เจ้าหน้าที่กำลังควบคุมสถานการณ์ให้อพยพไปยังสถานที่
ปลอดภัยและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด

สีเหลือง หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตราย
มีแนวโน้ม ที่สถานการณ์จะรุนแรงมากขึ้น ให้จัดเตรียมความ
พร้อมรับสถานการณ์ และปฏิบัติตามคำแนะนำ

สีน้ำเงิน หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเฝ้าระวัง ให้ติดตาม
ข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิดทุกๆ ๒๔ ชั่วโมง

สีเขียว หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะปกติ ให้ติดตามข้อมูล
ข่าวสารเป็นประจำ

๓.๕.๔ กระบวนการแจ้งเตือนภัย

แผนภาพที่ ๓ - ๑ : กระบวนการแจ้งเตือนภัย

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ
จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่ได้รับ
แจ้งการเตือนภัย เพื่อเป็นการยืนยันการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) โดยปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัยตลอด ๒๔ ชั่วโมง และ
ประสานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้าน รวมทั้งอาสาสมัครแจ้งเตือนภัย เพื่อเตรียมพร้อมเฝ้า
ระวัง และติดตามสถานการณ์ภัยอย่างต่อเนื่อง และให้รายงานสถานการณ์การเกิดภัยมายังกองอำนวยการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ทางโทรศัพท์หมายเลข
๐๘-๐๔๑๕-๐๒๒๘ โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข ๑๖๖๙

(๒) รายงานสถานการณ์การเกิดภัยไปยังกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณ
ภัยอำเภอและจังหวัดทางหมายเลขโทรศัพท์ ๐-๔๒๗๒-๘๒๑๐ โทรสาร ๐-๔๒๗๒-๘๒๕๖ และตามแบบ
รายงานเหตุด่วนสาธารณภัย

บทที่ ๔
การปฏิบัติขณะเกิดภัย

๔.๑ การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นขึ้น โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับ การสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอปท. ในเขตพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง และ/หรือ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

๔.๑.๑ โครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ๑ คณะที่ปรึกษา ๑ ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม ดังแสดงตามแผนภาพที่ ๔-๑

แผนภาพที่ ๔ - ๑ : โครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

**๔.๑.๒ บทบาทหน้าที่ภายในโครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วน
ตำบลบงเหนือ มีดังนี้**

(๑) คณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ มีหน้าที่ ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ข้อมูลทางวิชาการ การสังเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ และเทคนิคการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นเห็นสมควร

(๒) ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม มีหน้าที่ ประสานข้อมูลเหตุการณ์กับส่วนต่างๆ เพื่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนและสื่อมวลชน รวมทั้งปฏิบัติการทางจิตวิทยามวลชน

(๓) ส่วนปฏิบัติการ มีหน้าที่ ปฏิบัติการลดอันตรายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยรักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน เข้าควบคุมสถานการณ์ ฟื้นฟูสู่สภาวะปกติ ค้นหาและกู้ภัย กู้ชีพ รักษาพยาบาล การแพทย์และสาธารณสุข รักษาความสงบเรียบร้อย การจราจร ฉุกเฉินเพลิง โครงสร้างพื้นฐาน สารเคมีและวัตถุอันตราย กัมมันตรังสี สงก้างลำบารุง การขนส่ง อพยพ และบริหารจัดการผู้เสียชีวิต

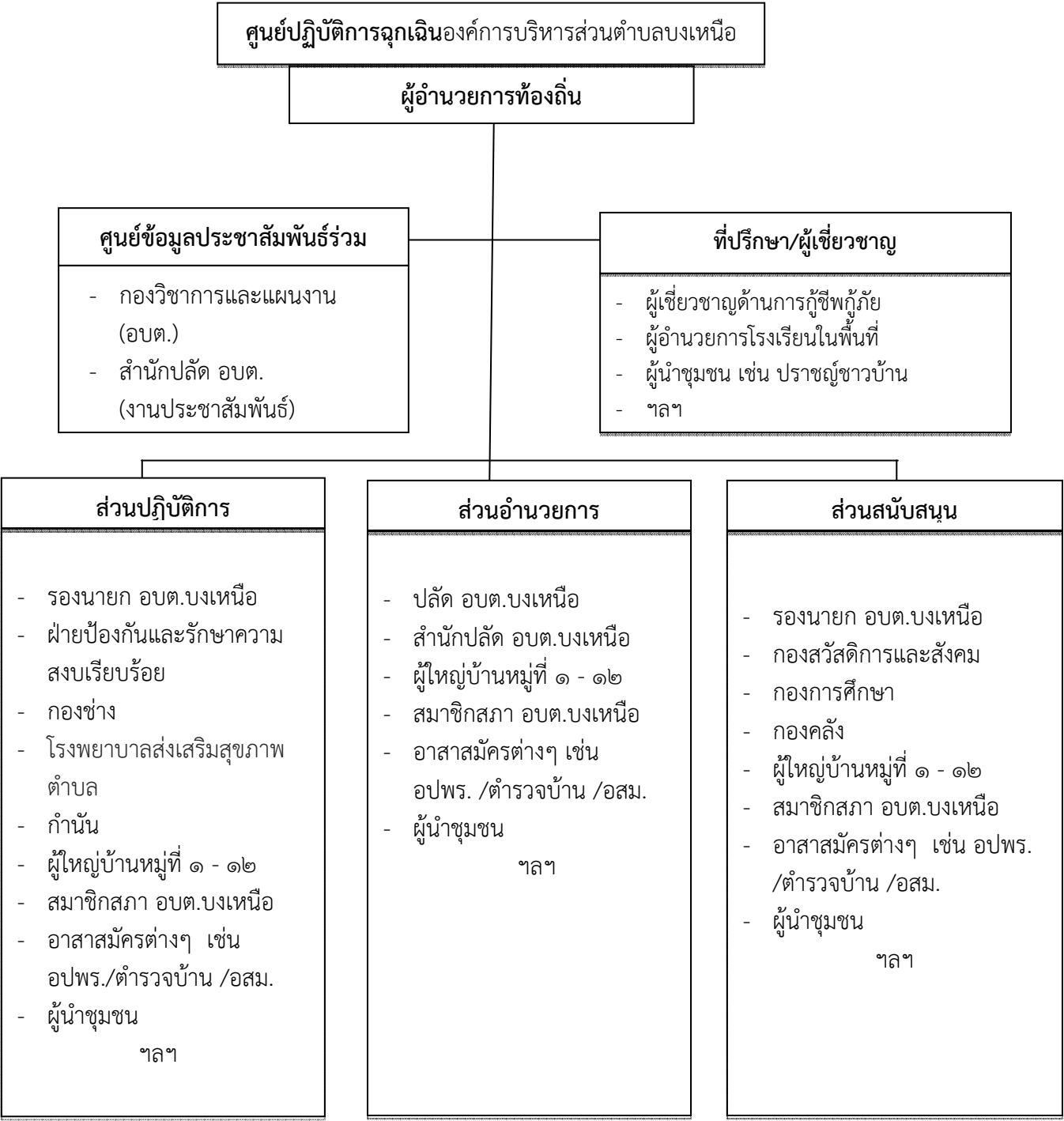
(๔) ส่วนอำนาจการ มีหน้าที่ ติดตามสถานการณ์ วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย รวบรวม ประสานข้อมูล และประเมินความต้องการและความจำเป็นในการสนับสนุนทรัพยากร ในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงจัดเตรียมเอกสารและวางแผนเผชิญเหตุโดยใช้ข้อมูลที่ได้รับจากส่วนปฏิบัติการเป็นฐานดำเนินการ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนสถานที่ปฏิบัติงานแก่กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ /ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ฯลฯ

(๕) ส่วนสนับสนุน มีหน้าที่ ดังนี้

(๕.๑) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในทุกๆ ด้านที่จำเป็น เพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย สาธารณูปโภค สาธารณูปการ บริการสังคม พลังงาน บริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟู และงานชุมชน

(๕.๒) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ การเงิน และการบัญชี และการรับบริจาค ฯลฯ

ทั้งนี้ การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นรายละเอียดตามแผนภาพ การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น

๔.๒ การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย

เพื่อประโยชน์ในการจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ให้ยุติโดยเร็ว แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยขนาดเล็ก (เขตพื้นที่ อปท.และอำเภอ) และพื้นที่ประสบสาธารณภัยขนาดกลาง (เขตพื้นที่จังหวัด) ดังนั้น เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นในฐานะผู้ว่าราชการท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย

(๒) ให้ผู้ว่าราชการท้องถิ่น มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) เมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้ผู้ว่าราชการท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่โดยเร็วเป็นลำดับแรก และแจ้งให้ผู้ว่าราชการอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่ นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งผู้ว่าราชการอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อสั่งการโดยเร็ว

(๔) ในกรณีที่พื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการท้องถิ่นหลายคน ผู้ว่าราชการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใด จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็วไปพลางก่อนแล้วให้แจ้งผู้ว่าราชการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

(๕) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่าราชการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น ที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๖) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว และให้นำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนเผชิญเหตุที่มีอยู่มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

(๗) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่พิจารณาระเบียบงบประมาณและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย มุ่งประโยชน์ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นลำดับแรกๆ

(๘) หากเหตุการณ์สาธารณภัยนั้นเกินขีดความสามารถและศักยภาพของท้องถิ่นนั้นๆ จะรับมือกับสาธารณภัยนั้นๆ ได้ และผู้ว่าราชการท้องถิ่นได้รับการสนับสนุน ให้แจ้งผู้ว่าราชการอำเภอเพื่อสั่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตพื้นที่อำเภอให้การสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ประสบสาธารณภัย เพื่อป้องกัน บรรเทา และลดผลกระทบจากสาธารณภัยให้ยุติโดยเร็ว

๔.๓ การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

เมื่อมีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยแล้ว หากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นนั้นเป็นภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัย แต่มิได้มุ่งหมายที่จะชดใช้ความเสียหาย แก่ผู้ใด ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) ดำเนินการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กระทรวงการคลังกำหนดต่อไป โดยมี “คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ” (ก.จ.ภ.อ.) มีนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอเป็นประธาน มีผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้นหนึ่งคนสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในอำเภอหรือ กิ่งอำเภอที่รับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือเสนอต่อ “คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด”(ก.ช.ภ.จ.) เพื่อประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือฯ ต่อไป ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้สำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด โดยมี ก.ช.ภ.อ. เป็นผู้ตรวจสอบและกลั่นกรองการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากการสำรวจความเสียหายดังกล่าวข้างต้น

๔.๔ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

๔.๔.๑ หลักการปฏิบัติ

(๑) การรายงานตัวและทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้เจ้าหน้าที่เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครต่างๆ ที่มาร่วมปฏิบัติงานเข้ารายงานตัวที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอในพื้นที่ที่เกิดภัย ก่อนรับมอบภารกิจและพื้นที่รับผิดชอบ ไปปฏิบัติ

(๒) การเข้าควบคุมสถานการณ์ คำนึงถึงหลักการ ดังนี้

(๒.๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ น้ำดื่ม อาหารปรุงสำเร็จ เสื้อผ้า ฯลฯ

(๒.๒) การปฏิบัติการระยะ ๒๔-๔๘ ชั่วโมง (๑-๒ วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต และทรัพย์สิน สืบหาญาติ จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว

(๒.๓) การปฏิบัติการระยะ ๔๘-๗๒ ชั่วโมง (๒-๓ วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สินและข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ

(๒.๔) การปฏิบัติการค้นหาหลังระยะ ๗๒ ชั่วโมงขึ้นไป (หลัง ๓ วันขึ้นไป) ให้พิจารณาสนับสนุนการปฏิบัติการค้นหาระยะ ๑-๓ วันแรก โดยเน้นการช่วยเหลือชีวิตคนก่อน ตามด้วยทรัพย์สิน พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนการสับเปลี่ยนกำลังพลเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ฯลฯ

๔.๔.๒ การควบคุมสถานการณ์และการเผชิญเหตุ

องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ได้วางแผนการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดโครงสร้างองค์กร ข้อมูลการสนับสนุนการตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการ และการใช้แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) การรับแจ้งเหตุและการรายงาน

ให้ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ทั้งด้านสถานการณ์ สาธารณภัย ด้านการปฏิบัติการระงับบรรเทาสาธารณภัย ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านอื่นๆ ที่

จำเป็น โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว โดยให้ชุมชน/หมู่บ้านสำรวจความเสียหายและความต้องการเบื้องต้นตามแบบรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย แล้วรายงานต่อกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ระบุชื่อ อปท.)

	(๒) การประเมินสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้
	(๒.๑) นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัย
ที่เกิดขึ้น	(๒.๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติ เลือกทางที่ดีที่สุดและมีความเสี่ยง
น้อยที่สุด	(๒.๓) มีการคาดการณ์เพิ่มเติมในเรื่องปัจจัยความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น
การขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติม	(๒.๔) การจัดการข้อมูล ให้หัวหน้าทีมเป็นผู้นำในการสอบถามสำรวจข้อมูลสถานที่ สิ่งที่เป็นอันตรายต่อนักกู้ภัย พร้อมทั้งบันทึกวัน เวลา ชื่อที่อยู่ผู้ให้ข้อมูล และรายงานข้อมูลให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (ระบุชื่อ อปท.) ทราบ มีการบรรยายสรุปให้ลูกทีมทราบ กำหนดพื้นที่อันตราย พื้นที่ปฏิบัติการ พื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งจัดระบบต่างๆ ได้แก่ แก๊ส ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น ซึ่งเป็นอันตรายต่อนักกู้ภัย
	(๒.๕) การสั่งการ ผู้สั่งการต้องเป็นคนเดียวที่สามารถชี้แจงการปฏิบัติได้ การสั่งการต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ มีความมั่นใจและเด็ดขาด หัวหน้าหน่วยหรือผู้ควบคุมชุดปฏิบัติการต้องรายงานตัว ต่อผู้อยู่ในเหตุการณ์ และต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ ณ จุดเกิดเหตุ ทั้งก่อนการปฏิบัติและภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจ
	(๒.๖) การรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้อง สาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ ผลการปฏิบัติ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขและนำเสนอแนะมาวิเคราะห์
	(๓) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน
	แนวทางปฏิบัติในการบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command)
	องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ กำหนดโครงสร้างองค์กรปฏิบัติ
	รับผิดชอบในการจัดการ สาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินในแบบโครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ (การจัดการสาธารณภัยระดับ ๑) โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ มีอำนาจในการควบคุม สั่งการ และบัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ หากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ลูกلامขยายเป็นวงกว้าง ประชาชนได้รับผลกระทบจำนวนมาก และผู้อำนวยการจังหวัดตัดสินใจระดับการจัดการสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ เป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดกลาง (ระดับ ๒) ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ จะรับข้อสั่งการจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดไปปฏิบัติ โดยได้กำหนดรูปแบบองค์กรปฏิบัติในระดับพื้นที่ ตามตาราง

ตารางที่ ๔ - ๑ : รูปแบบองค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับพื้นที่

ระดับการจัดการ สาธารณภัย	องค์กรรับผิดชอบ การจัดการสาธารณภัย ในภาวะปกติ	องค์กรรับผิดชอบ ในภาวะฉุกเฉิน (เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิด สาธารณภัย)	ผู้บัญชาการ (ผู้มีอำนาจ ตามกฎหมาย)
ระดับ ๑ (อำเภอ/อบต.เข้าควบคุม สถานการณ์)	กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ - กอปภ.อบต. จำนวน ๑ แห่ง	- ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น โดย กอปภ.อปท. จัดตั้ง	ผู้อำนวยการท้องถิ่น
	กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.) จำนวน ๑ แห่ง	- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ (ศบก.อ.) จำนวน ๑ แห่ง โดย กอปภ.อ. จัดตั้ง	ผู้อำนวยการอำเภอ

- (๔) การค้นหาและช่วยชีวิต
- กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามไม่ให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่และความ
รับผิดชอบเข้าพื้นที่ประสบภัย

- สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว โดยสั่งใช้
หน่วย กู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย พร้อมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่จำเป็นในการ
กู้ชีพกู้ภัย

- กรณีมีสถานการณ์รุนแรง ควรจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ในการ
การกู้ภัย

ตารางที่ ๔ - ๒ : การปฏิบัติขณะเกิดภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
๑	จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น (ตามข้อ ๔.๑)	ส่วนอำนวยการ	สำนักงานปลัด
๒	รับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อรับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอทราบเพื่อจะได้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด พิจารณาประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย และประกาศเขตพื้นที่การให้ความช่วยเหลือฯ ต่อไปจนกว่าสถานการณ์สิ้นสุด	ส่วนอำนวยการ	- สำนักงานปลัด - กองสวัสดิการสังคม - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๓	ออกสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ จัดชุดเคลื่อนที่เร็วเข้าสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ เพื่อวางแผนรับมือกับสถานการณ์ภัย	ส่วนอำนวยการ	- สำนักงานปลัด - กองช่าง - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๔	ประเมินสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์การเกิดสาธารณภัยเพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยพิจารณาเรื่องความรุนแรง ระยะเวลาการเกิดภัย พื้นที่และประชาชนผู้ที่จะได้รับผลกระทบ ความเปราะบาง และความสามารถของพื้นที่ในการรับภัย แนวโน้มการเกิดภัยซ้ำขึ้นอีก ภัยที่ตามมา รวมถึงภัยที่มีความซับซ้อน เพื่อกำหนดแนวทางการตอบโต้และการแจ้งเตือนภัย	ส่วนอำนวยการ	- สำนักงานปลัด - กองช่าง - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๕	บริหารจัดการข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉินอย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นระบบ	ส่วนอำนวยการ	- สำนักงานปลัด - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๖	แจ้งเตือนประชาชน (๑) ตรวจสอบข้อมูลยืนยันความถูกต้องของการเกิดสาธารณภัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกแหล่ง ก่อนแจ้งเตือนผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด (๒) ดำเนินการแจ้งเตือนภัยไปยังชุมชนพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียงโดยสื่อ ข่ายการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์เตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิหุขชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง เป็นต้น (๓) ข้อมูลการแจ้งเตือนภัยต้องชัดเจน ทันเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย บ่งบอกถึงอันตรายที่กำลังจะเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน วิธีการปฏิบัติของประชาชน รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ โดยต้องแจ้งเตือนจนกว่าสถานการณ์ภัยจะสิ้นสุด (๔) ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัยไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัย เช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว เป็นต้น	ส่วนอำนวยการ	- สำนักงานปลัด - กองสวัสดิการสังคม - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
๗	อพยพผู้ประสบภัย กรณีเมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ และมีผู้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้นจะเกิดอันตราย โดยอพยพเฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พร้อมทั้งรายงานผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอตามลำดับ รายละเอียดปรากฏตาม ข้อ ๔.๗	ส่วนปฏิบัติการ	- สำนักงานปลัด - กองช่าง - กองสวัสดิการสังคม - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๘	กำหนดพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) เป็นพื้นที่เตรียมปฏิบัติการจัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่จัดเก็บและพักรอชั่วคราวของทรัพยากร (วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ) ที่ได้มาและพร้อมใช้ เพื่อรอการสั่งใช้ทรัพยากร	ส่วนอำนวยการ	- สำนักงานปลัด - กองช่าง - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๙	ระดมทรัพยากรเข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย (๑) ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร มายังจุดรวบรวมทรัพยากรเพื่อรอรับการมอบหมายภารกิจ ให้พร้อมใช้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อรอการสั่งใช้เข้าสนับสนุนการปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย (๒) ระดมทรัพยากรเข้าพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) พร้อมทั้งจัดเตรียม เครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และพลังงาน เพื่อจัดการสาธารณภัย	ส่วนสนับสนุน	- สำนักงานปลัด - กองช่าง - กองสวัสดิการสังคม - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๑๐	กำหนดและแบ่งโซนพื้นที่ในการสนับสนุนการเผชิญเหตุ ออกเป็น ๔ โซน ประกอบด้วย โซนที่ ๑ ประกอบด้วย หมู่ ๑, ๕, ๑๑, มีผู้ใหญ่บ้านรับผิดชอบพื้นที่ โซนที่ ๒ ประกอบด้วย หมู่ ๔, , ๘, ๙ มีผู้ใหญ่บ้านรับผิดชอบพื้นที่ โซนที่ ๓ ประกอบด้วย หมู่ ๓, ๗, ๑๒ มีผู้ใหญ่บ้านรับผิดชอบพื้นที่ โซนที่ ๔ ประกอบด้วย หมู่ ๓, ๖, ๑๐ มีผู้ใหญ่บ้านรับผิดชอบพื้นที่ หมายเหตุ : สามารถปรับโซนพื้นที่ได้ตามสถานการณ์และขนาดของพื้นที่	ส่วนอำนวยการ	- สำนักงานปลัด - กองสวัสดิการสังคม - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๑๑	จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วเข้าปฏิบัติการจัดการสาธารณภัย สั่งให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัว	ส่วนปฏิบัติการ	- สำนักงานปลัด - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
	ให้เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครต่างๆ ที่มาร่วมปฏิบัติงานเข้ารายงานตัวที่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (ระบุชื่อ อปท.) ก่อนรับมอบภารกิจ และพื้นที่รับผิดชอบไปปฏิบัติ รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ในการเข้าสนับสนุนจัดการสาธารณภัย	ส่วนปฏิบัติการ	- สำนักงานปลัด - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่ รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
๑๒	<p>การเผชิญเหตุ</p> <p>(๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก ให้ความสำคัญในการค้นหาผู้รอดชีวิตเป็นลำดับแรก ต่อด้วยการรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้</p> <p>(๑.๑) กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามมิให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องเข้าพื้นที่ประสบภัยโดยเด็ดขาด</p> <p>(๑.๒) สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว ดังนี้</p> <p>(๑.๒.๑) สั่งการให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยที่มีศักยภาพเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย</p> <p>(๑.๒.๒) สั่งการให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเครื่องมือ เครื่องจักรที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัย เข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย</p> <p>(๑.๒.๓) อพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยงตามความจำเป็นของสถานการณ์ภัย</p> <p>(๑.๒.๔) กรณีพื้นที่ใดเป็นพื้นที่วิกฤต ไม่สามารถเข้าพื้นที่โดยทางรถยนต์หรือทางเรือได้ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนเฮลิคอปเตอร์จากหน่วยงานทหารหรือตำรวจในพื้นที่ หรือพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเร่งด่วน</p> <p>(๑.๒.๕) จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวแก่ผู้ประสบภัยที่บ้านเรือนเสียหายอย่างเร่งด่วนเป็นลำดับแรก และจัดระเบียบศูนย์พักพิงชั่วคราว พร้อมทั้งลงทะเบียนผู้อพยพ</p> <p>(๑.๒.๖) ระดมกำลังแพทย์และพยาบาลจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลใกล้เคียง เข้าช่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย</p> <p>(๑.๒.๗) กรณีโครงสร้างพื้นฐานได้รับความเสียหายให้เร่งซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม ระบบสื่อสาร ไฟฟ้า และประปา แล้วแต่กรณี ให้สามารถใช้การได้หรือจัดทำระบบสำรองเพื่อให้ชุดปฏิบัติการสามารถปฏิบัติงานในพื้นที่ได้</p> <p>(๑.๒.๘) จัดเตรียมเครื่องอุปโภคบริโภคพื้นฐาน ตลอดจนจัดหาอาหารที่ปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม เครื่องยังชีพที่จำเป็นให้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัยให้เพียงพอและทั่วถึง</p> <p>(๒) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ – ๔๘ ชั่วโมง (๑ – ๒ วัน) ให้ความสำคัญในการค้นหาผู้รอดชีวิตและทรัพย์สิน การสืบหาญาติ การจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว ข้อมูลสถานการณ์ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้</p> <p>(๒.๑) สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น เพื่อกำหนดมาตรการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องในช่วงระหว่างเกิดภัยและจัดทำบัญชีการช่วยเหลือผู้ประสบภัย</p> <p>(๒.๒) จัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการรักษาพยาบาล และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นมายังพื้นที่ประสบภัยและเตรียมสถานพยาบาลสำรองให้เพียงพอ</p>	ส่วนปฏิบัติการ	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานปลัด - กองช่าง - กองสวัสดิการสังคม - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	<p>(๒.๓) จัดส่งปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เป็นต้น มายังศูนย์พักพิงชั่วคราว</p> <p>(๒.๔) ตรวจสอบเส้นทางคมนาคมที่ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย พร้อมทั้งติดป้ายเตือน หรือวางแผนปิดกั้นช่องทางจราจรให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางทราบ จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจหรืออาสาสมัครอำนวยความสะดวกการจราจรในจุดอันตราย</p> <p>(๒.๕) รักษาความสงบเรียบร้อยและจัดการจราจรในพื้นที่ประสบภัย และศูนย์พักพิงชั่วคราว</p> <p>(๒.๖) ตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัย เพื่อรวบรวมและเป็นแหล่งข้อมูลในการติดต่อประสานงานให้ประชาชนสามารถสอบถามข้อมูลผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตได้</p> <p>(๓) การปฏิบัติการระยะ ๔๘ – ๗๒ ชั่วโมง (๒ – ๓ วัน) ให้ความสำคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิตอย่างต่อเนื่องจากปฏิบัติการระยะ ๒๔ – ๔๘ ชั่วโมงแรก การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สิน และข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้</p> <p>(๓.๑) กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมากให้จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ เก็บรักษาศพในระยะแรก (วัดและตู้แช่ศพ) พร้อมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจชั้นสูตรเบื้องต้น บันทึกข้อมูลศพ การเก็บรักษาหลักฐาน และเตรียมข้อมูลทั้งหมดเพื่อการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล</p> <p>(๓.๒) การจัดหน่วยบริการประกันสังคมเคลื่อนที่และให้บริการทางการแพทย์</p> <p>(๓.๓) การประเมินสถานการณ์ภัยอย่างใกล้ชิด ตลอดจนประสาน การช่วยเหลือ รับเรื่องราวร้องทุกข์ ประสานรับข้อมูลความเสียหายเบื้องต้น ความต้องการเบื้องต้น</p> <p>(๔) การปฏิบัติการระยะ ๗๒ ชั่วโมง (๓ วัน) ขึ้นไป ให้พิจารณาสนับสนุนการปฏิบัติการค้นหาระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก (๑ วัน) เป็นลำดับแรกก่อนการปฏิบัติการค้นหาระยะ ๒๔ – ๔๘ ชั่วโมง (๑ – ๒ วัน) และการปฏิบัติการค้นหาระยะ ๔๘ – ๗๒ ชั่วโมง (๒ – ๓ วัน) ตามลำดับ โดยเน้นการช่วยเหลือชีวิตคนก่อน ตามด้วยทรัพย์สิน พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนการสืบเปลี่ยนกำลังพลเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง</p>		
๑๓	ปกป้องสถานที่สำคัญ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน วัด เขตพระราชฐาน แหล่งโบราณสถาน (ถ้ำมี) เป็นต้น และปกป้องระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา เป็นต้น	ส่วนปฏิบัติการ	- สำนักงานปลัด - กองช่าง - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๑๔	การจัดตั้งและบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว (กรณีที่มีการอพยพ) รายละเอียดตามข้อ ๔.๑๐	ส่วนสนับสนุน	- สำนักงานปลัด - กองช่าง - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
๑๕	สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและจัดส่งปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม และเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น ไปยังพื้นที่ประสบภัย	ส่วนสนับสนุน	- สำนักงานปลัด - กองสวัสดิการสังคม - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๑๖	การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือในช่วงขณะเกิดภัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่สำรวจและจัดทำข้อมูลความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น และรายงานให้อำเภอเพื่อประกอบการร้องขอการสนับสนุน และนำไปกำหนดเป็นมาตรการและแนวทางในการช่วยเหลือ เช่น ความช่วยเหลือ ด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นต้น	ส่วนอำนวยการ	- สำนักงานปลัด - กองช่าง - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๑๗	จัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลร่วม (Joint Information Center : JIC) ณ พื้นที่ที่เกิดเหตุ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ของศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม เพื่อทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉิน และเป็นศูนย์ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวสารทุกประเภทที่ได้รับการกลั่นกรอง และรับรองข้อมูล เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง โดยให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะเข้ามาอยู่รวมกันใน ศูนย์ประสานข้อมูลร่วม	ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม	- สำนักงานปลัด - กองสวัสดิการสังคม - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๑๘	- กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก จัดให้มีการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่การปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหรือ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - กำหนดให้มีสถานที่รองรับศพ เก็บรักษาศพ (วัดและตู้แช่ศพ) และการเคลื่อนย้ายศพ หรือนำศพไปตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ	ส่วนปฏิบัติการ	- สำนักงานปลัด - กองสวัสดิการสังคม - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๑๙	เมื่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ยุติแล้ว ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นรายงานสถานการณ์สาธารณภัยให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบ และเมื่อมีการประกาศหรือยืนยันสถานการณ์สาธารณภัยในพื้นที่ยุติลงแล้ว ให้ดำเนินการอพยพประชาชนกลับที่ตั้งอย่างปลอดภัย	ส่วนอำนวยการ	- สำนักงานปลัด - กองสวัสดิการสังคม - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕
๒๐	อพยพกลับ กรณีสถานการณ์สาธารณภัยยุติ เมื่อได้รับแจ้งข่าวการยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัยอย่างชัดเจน ให้ผู้นำชุมชนหรือกลุ่มผู้นำอพยพรีบแจ้งผู้อพยพเพื่อเตรียมความพร้อมในการอพยพกลับไปสู่ที่อยู่อาศัยต่อไป โดยจัดระเบียบและลำดับก่อนหลังการอพยพกลับ พร้อมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการควบคุมดูแลการอพยพกลับ	ส่วนปฏิบัติการ	- สำนักงานปลัด - กองช่าง - กองสวัสดิการสังคม - ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
๒๑	หากสถานการณ์สาธารณสุขมีความรุนแรง และหรืออาจจะเกิดสาธารณสุขภัยซ้ำซ้อน เกินขีดความสามารถของ อปท. ให้ร้องขอขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียงหรืออำเภอ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข (ระบุชื่อ อปท. ข้างเคียง) และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขอำเภอเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป	ส่วนอำนาจการ	

๔.๕ การสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

การเตรียมความพร้อมด้านระบบและเครื่องมือสื่อสารองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ มีศูนย์บริการการแพทย์ฉุกเฉิน โดยใช้หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘-๐๔๑๕-๐๒๒๘ (๑๖๖๙) สำหรับติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน สำหรับการประสานงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข ตลอดจนกิจการอื่นๆ ในภาวะปกติ และในภาวะไม่ปกติ

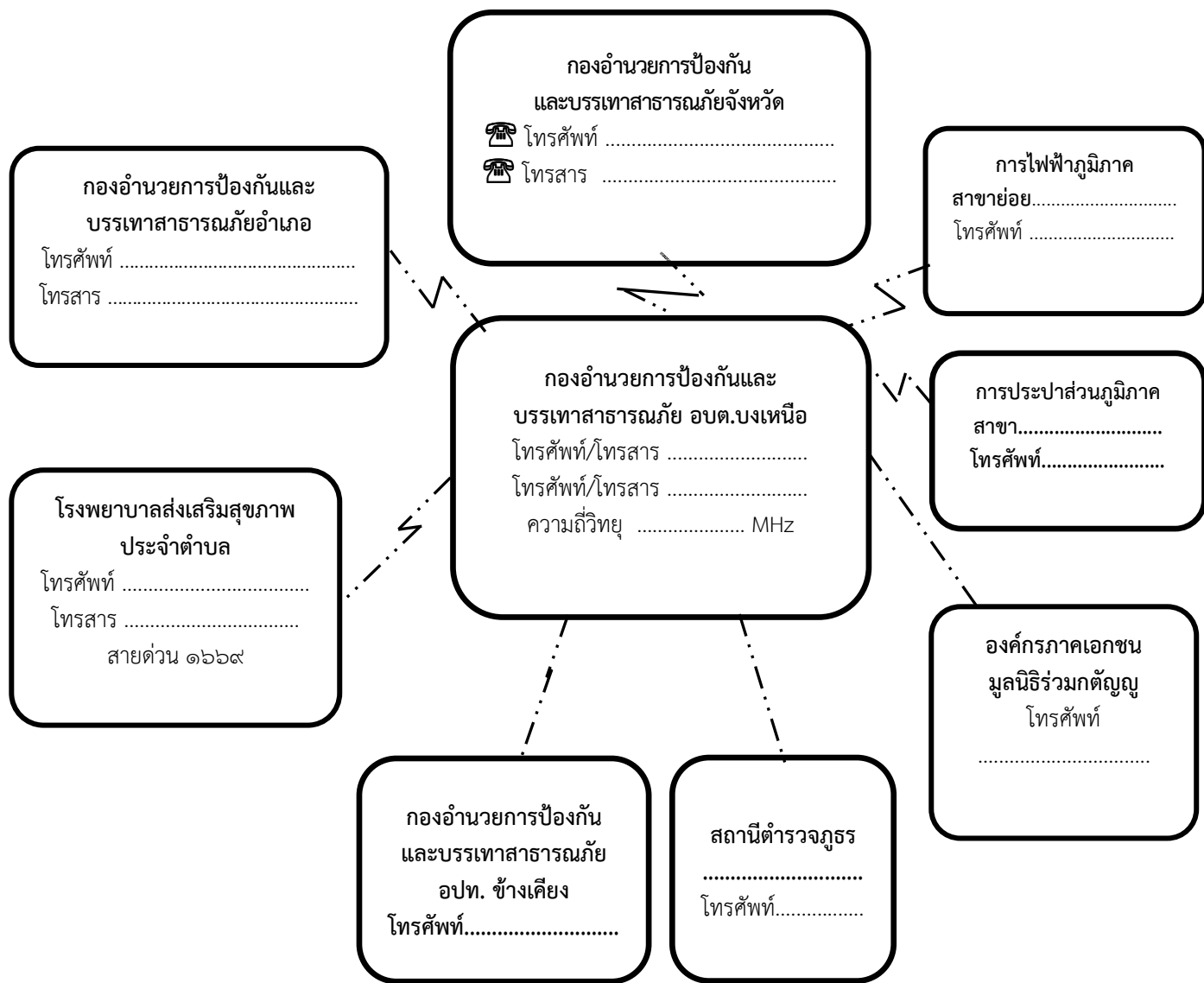
๔.๕.๑ การปฏิบัติงานด้านการสื่อสารกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

(๑) จัดตั้งศูนย์สื่อสารและจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ตามปกติโดยเร็วอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่

(๒) ใช้โครงข่ายสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรสาร และวิทยุสื่อสารเป็นหน่วยงานหลัก

หน่วยงานหลักที่วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘-๐๔๑๕-๐๒๒๘ (๑๖๖๙) โทรสาร ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕

แผนภาพที่ ๔ - ๓ : ผังสื่อสารในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

๔.๖ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉิน

เป็นระบบและกระบวนการกระจายข้อมูลข่าวสารที่เกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น ให้ส่วนราชการและประชาชนได้รับรู้และเข้าใจสถานการณ์ โดยผ่านช่องทางการสื่อสารที่กำหนดไว้ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หอกระจายข่าว ฯลฯ และวิธีอื่นๆ เพื่อให้ประชาชนรับทราบ เข้าใจในสถานการณ์ที่ถูกต้องและลดความตื่นตระหนก โดยมอบให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของ (ระบุชื่อ อปท.) เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการ ดังนี้

๔.๖.๑ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (Join Information Center : JIC) ณ พื้นที่ที่เกิดเหตุ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ของศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม เพื่อทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉินและเป็นศูนย์ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวสารทุกประเภทที่ได้รับ การกลั่นกรอง และรับรองข้อมูล เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง โดยให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะควรต้องเข้ามาอยู่รวมกันในศูนย์ประสานข้อมูลร่วม

๔.๖.๒ ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูลการเกิดภัยจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด

๔.๖.๓ ดำเนินการแจ้งเตือนการเกิดภัยไปยังชุมชนพื้นที่ที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียง โดยสื่อ ข่ายการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์การเตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง เป็นต้น

๔.๖.๔ ข้อมูลการแจ้งเตือนภัยนั้นต้องชัดเจน ทันเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย เป็นข้อมูลที่บอกถึงอันตรายที่กำลังเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน อันได้แก่ ลักษณะ ขนาด จุดที่เกิดภัย รัศมี ความเสียหายตามพื้นที่การปกครอง ช่วงเวลา ระยะเวลา ภัยจะรุนแรงยิ่งขึ้นหรือไม่ และประชาชนต้องปฏิบัติอย่างไร หรือต้องมีการอพยพหรือไม่ รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ และการสื่อสารอื่นๆ โดยแจ้งเตือนภัยจนกว่าสถานการณ์ภัยจะสิ้นสุด

๔.๖.๕ จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการให้ข้อมูลเท่าที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินการของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์แก่สื่อมวลชน และประชาชน รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็น ข้อมูล ข้อเรียกร้องของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยหรือจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

๔.๖.๖ กรณีที่มีข่าวเชิงลบ ให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ (ระบุชื่อ อปท.) แจ้งข้อมูลข่าวสาร และชี้แจงข้อเท็จจริงให้สาธารณชนทราบ

๔.๖.๗ ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัยไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัย เช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว

๔.๗ การอพยพ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด และการอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่นั้นจะเป็นอันตราย ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ (ผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมาย) มีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้นออกไปจากพื้นที่อย่างเป็นระเบียบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอพยพไม่ต่ำกว่า ๑๒ ชั่วโมงก่อนเกิดสาธารณภัย และจัดให้มีกองกำลังเจ้าหน้าที่เข้ารักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อป้องกันทรัพย์สินของประชาชน ให้ผู้นำชุมชนและหน่วยงานปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๔.๗.๑ การตัดสินใจอพยพ

(๑) การตัดสินใจอพยพในเขต (ระบุชื่อ อปท.) กำหนดให้นายกเทศมนตรี/นายก อบต. (ระบุชื่อ อปท.) ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้ตัดสินใจและควบคุมการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัย โดยมีปลัดเทศบาล (ระบุชื่อ อปท.)/ปลัดเมืองพัทยา ในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น เป็นผู้ช่วย

(๒) การตัดสินใจอพยพในเขตพื้นที่หมู่บ้าน กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านเป็นผู้ตัดสินใจและควบคุมการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัย โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกสภา (ระบุชื่อ อปท.) เป็นผู้ช่วย ทุกขั้นตอนการปฏิบัติต้องประสานการปฏิบัติและรายงานสถานการณ์ไปยังนายกเทศมนตรี/นายก อบต.บงเหนือ ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น เบอร์โทรศัพท์ ๐-๔๒๗๐-๔๙๕๕

๔.๗.๒ เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือน ประชาชนต้องเตรียมตัวไว้ให้พร้อมสำหรับการอพยพ โดยจัดเตรียมกระเป๋าที่มีของมีค่า เงินสด เอกสารสำคัญ ของใช้จำเป็นส่วนตัว ยารักษาโรค อาหาร น้ำดื่ม เท้าที่จำเป็น รวมทั้งดูแลสภาพจิตใจในครอบครัวให้อยู่ในความสงบ ก่อนออกจากบ้านเรือนต้องปิดบ้านเรือนให้มิดชิดที่สุดเท่าที่จะทำได้ และเดินทางไปรวมกัน ณ จุดนัดหมายประจำชุมชนโดยเร็ว

๔.๗.๓ หน่วยอพยพ ต้องศึกษาเส้นทางที่จะเข้าสู่พื้นที่เป้าหมาย และตรวจสอบสภาพของยานพาหนะสำหรับการอพยพให้พร้อมปฏิบัติหน้าที่อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านทุกระยะ ประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำในขั้นตอนการอพยพต่อผู้อพยพ พร้อมทั้งจัดระเบียบและจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับความเร่งด่วน เช่น ผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก และสตรี ตามลำดับ ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบาง และดำเนินการปฏิบัติตามขั้นตอนการอพยพที่กำหนดไว้

๔.๗.๔ จัดระเบียบสถานที่อพยพและการอำนวยความสะดวก ดังนี้

- (๑) ทำความสะอาดสถานที่ปลอดภัย
- (๒) จัดระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เป็นต้น
- (๓) จัดให้มีการลงทะเบียนผู้อพยพ เพื่อตรวจสอบจำนวนผู้อพยพที่ยังติดค้างอยู่ภายในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยมีการจัดทำแบบฟอร์มลงทะเบียนไว้ล่วงหน้า
- (๔) จัดพื้นที่อพยพให้เป็นสัดส่วนแต่ละครอบครัว หรือแต่ละชุมชน
- (๕) จัดระเบียบเวรยามรักษาความปลอดภัย โดยอาจขอกำลังจากผู้อพยพ

๔.๗.๕ จัดเจ้าหน้าที่อาสาสมัครดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนของผู้อพยพ และควรประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่เพื่อจัดส่งกำลังสายตรวจ อปพร. หรืออาสาสมัคร ไปดูแลบ้านเรือนผู้อพยพเป็นระยะ แต่ถ้าสถานการณ์ล่อแหลมมีความเสี่ยง ควรดออกปฏิบัติหน้าที่โดยเด็ดขาด แต่ถ้าสามารถออกปฏิบัติภารกิจได้ภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจแล้วควรนำข้อมูลกลับมารายงานให้ผู้อพยพทราบโดยทันที เพื่อป้องกันมิให้ ผู้อพยพเกิดความกังวลต่อความปลอดภัยในทรัพย์สินของตน

๔.๗.๖ จัดให้มีการอำนวยความสะดวกแก่ผู้อพยพ ให้น่วยงานอพยพอำนวยความสะดวกด้านปัจจัยสี่ ปฐมพยาบาล ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ บริการอาหารและน้ำดื่ม การดูแลรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ จัดเป็นสัดส่วนบริเวณปรุงอาหาร จัดระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน จัดระบบการรับของบริจาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๔.๗.๗ รายงานความเคลื่อนไหวของสถานการณ์สาธารณภัยอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องจากสื่อทุกช่องทางรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแจ้งให้ผู้อพยพทราบทุกระยะ เพื่อให้ผู้อพยพคลายความวิตกกังวล

๔.๘ แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA)

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ระบุชื่อ อปท.) จะประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือภายในพื้นที่ประสบภัย โดยวิเคราะห์ผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัย มีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๔.๘.๑ การประเมินแบบรวดเร็ว (rapid assessment) จะกระทำทันทีภายหลังมีเหตุการณ์สาธารณภัยเกิดขึ้น โดยมากภายในสัปดาห์แรกของการเกิดภัย เป็นการประเมินแบบคร่าวๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลความต้องการ สิ่งที่ต้องปฏิบัติหลังจากเกิดภัย และทรัพยากรที่จำเป็นทุกๆ ด้าน ทั้งผู้ประสบภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม ลำดับความสำคัญก่อน – กลัง การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการในภาวะฉุกเฉิน

๔.๘.๒ การประเมินแบบละเอียด (detailed assessment) จะดำเนินการทันทีเมื่อภาวะฉุกเฉินสิ้นสุดลง หรืออย่างน้อยภายใน ๒ สัปดาห์ หลังจากเกิดสาธารณภัย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการเข้าถึงพื้นที่ประสบภัย เป็นการระบุนุลค่าความเสียหายทางกายภาพ โครงสร้างทางสังคม ประมาณการด้านการเงิน และวัสดุอุปกรณ์ ที่จะต้องใช้ในการให้ความช่วยเหลือและความต่อเนื่อง ทั้งนี้ จำเป็นจะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการในแต่ละด้าน

เมื่อประเมินความเสียหายและทราบความต้องการความช่วยเหลือแล้วให้นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเองและจัดทำรายงานสรุปเสนอผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความเสมอภาคและทั่วถึง รวมถึงการขอรับความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล ความช่วยเหลือด้านสุขภาวะ ที่พักพิง อุปกรณ์ยังชีพ เป็นต้น

ทั้งนี้ ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA) แบบประเมินภัยพิบัติขั้นต้น ระยะที่ ๑ (Initial Disaster Assessment Form)

๔.๙ การรับ-จ่ายสิ่งของบริจาค

หากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ พิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นต้องจัดให้มีการรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยให้ดำเนินการ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖

(๔) ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ของศูนย์รับบริจาคเพื่อการสงเคราะห์ผู้เดือดร้อน พ.ศ. ๒๕๔๗

โดยมีแนวทางปฏิบัติในการรับ-จ่ายสิ่งของบริจาค ดังนี้

๔.๙.๑ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย และกำหนดสถานที่เก็บรักษา
สิ่งของบริจาค

๔.๙.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ หรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ
กำหนดระเบียบ การเก็บรักษาเงินบริจาคและสิ่งของบริจาค รวมถึงสถานที่เก็บรักษาสิ่งของบริจาค และวิธี
แจกจ่ายเงินและสิ่งของบริจาค เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเกิดประโยชน์แก่ผู้ประสบสาธารณภัยอย่าง
เสมอภาค

๔.๙.๓ จัดทำบัญชีการรับ-จ่าย สิ่งของบริจาคไว้เป็นหลักฐาน เพื่อควบคุมระบบข้อมูล
ในการบริหารจัดการสิ่งของบริจาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

กรณีที่บุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรใดจัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบ
สาธารณภัย โดยที่บุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรนั้นไม่ได้รับมอบภารกิจใดๆ จากกองอำนวยการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนย้ายและส่งมอบ
สิ่งของบริจาคเอง

๔.๑๐ การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่อาศัยในศูนย์พักพิงชั่วคราวในระยะต้น และระยะกลาง
ให้ได้ผลดี จำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ ได้แก่

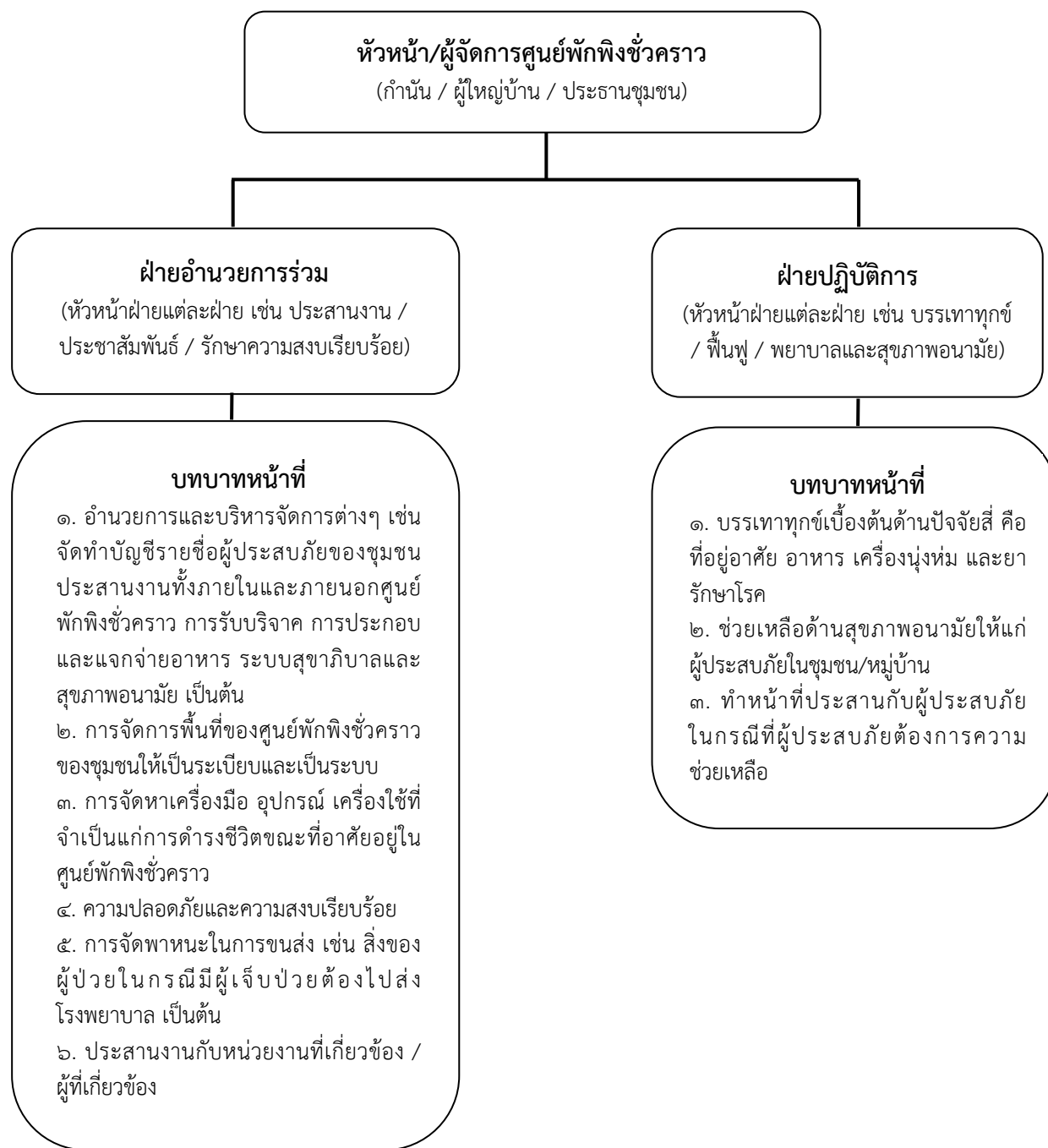
- (๑) การดูแลด้านความปลอดภัย
- (๒) การจัดการด้านสวัสดิการ อาหาร สุขาภิบาล และความเป็นอยู่ ให้มีความ
สะดวก
- (๓) การรักษาพยาบาล และการควบคุมป้องกันโรคให้เป็นไปอย่างทั่วถึง
- (๔) การมีกิจกรรมฟื้นฟูสุขภาพจิตร่วมกันเพื่อทำให้มีสุขภาพจิตที่ดี
- (๕) การรวมกลุ่มเป็นแหล่งเดียวกันเพื่อติดต่อขอรับการสนับสนุนจากภายนอก

ข้อพิจารณาในการเลือกสถานที่ตั้งของศูนย์พักพิงชั่วคราว มีปัจจัยในการพิจารณา ดังนี้

ตารางที่ ๔ - ๓ : ข้อพิจารณาในการเลือกสถานที่ตั้งของศูนย์พักพิงชั่วคราว

ประเด็น	ข้อพิจารณาสำหรับทำเลที่ตั้ง
ความปลอดภัย	- ปลอดภัยจากภัยคุกคามในขณะนั้น ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงหรือภัยทางธรรมชาติ - ปลอดภัยจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้อาศัยในศูนย์อพยพชั่วคราว
การเข้าถึง	- ง่ายต่อการเข้าถึงเพื่อให้ความช่วยเหลือในช่วงวิกฤต - คำนึงถึงฤดูกาลและผลกระทบ (เช่น รถอาจจะเข้าไปไม่ได้ในหน้าฝน)
สิ่งแวดล้อม	- พิจารณาถึงภัยจากการปนเปื้อนสารพิษทั้งจากภายในและนอกพื้นที่
สาธารณูปโภค	- ความเป็นไปได้ในการใช้โครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐที่มีอยู่เดิม ทั้งการประปา สุขาภิบาล และการจัดการขยะ - ระบบไฟฟ้าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เนื่องจากระบบน้ำและสุขาภิบาล ยังสามารถหาทางเลือกอื่นที่ไม่พึ่งพาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองได้
ปัจจัยดึงดูด	- ในบริบทของเมือง อาจเกิดปัจจัยดึงดูดให้มีการย้ายเข้าศูนย์พักพิงชั่วคราวโดยไม่จำเป็น
อาชีพ	- การเข้าถึงตลาดในท้องถิ่น - การเข้าถึงที่ทำงาน - ทางเลือกและการเข้าถึงระบบขนส่ง
สวัสดิการขั้นพื้นฐาน	- ต้องมีการบริการด้านการศึกษาและสุขอนามัย - มีการสำรวจ และวัดผลศักยภาพระบบสวัสดิการทั่วไปในพื้นที่
เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	- ผู้อาศัยในศูนย์อพยพชั่วคราวมีสิทธิที่จะยึดถือประเพณีและวัฒนธรรมทางสังคมและศาสนาในศูนย์พักพิงชั่วคราว - ตรวจสอบทัศนคติขององค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชนโดยรอบ ต่อกลุ่มผู้อยู่อาศัยในศูนย์พักพิงชั่วคราว

ให้กองสวัสดิการและสังคมหรือกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (กรณีเทศบาล) หรือส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราว และประสานงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนยานพาหนะ เครื่องมืออุปกรณ์ ระบบสื่อสาร ระบบสาธารณูปโภค รวมทั้งประสานงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัดเพื่อประสานการปฏิบัติในการจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

แผนภาพ ๔ - ๔ : โครงสร้างศูนย์พักพิงชั่วคราวองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ
หมายเหตุ : สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

๔.๑๑ การยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัย

(๑) ให้ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์สาธารณภัยอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง พร้อมทั้งตรวจสอบข้อมูลจากทุกแหล่งจนแน่ใจ และมีการยืนยันความชัดเจนว่าสถานการณ์คลี่คลายกลับสู่ภาวะปกติแล้ว ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นรายงานข้อมูลให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบ เพื่อประกาศยุติสถานการณ์สาธารณภัยในพื้นที่

(๒) เมื่อได้รับการยืนยันอย่างชัดเจนจากผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอตามลำดับ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ประกาศยุติสถานการณ์ว่าสาธารณภัยได้สิ้นสุดลงแล้ว ให้แจ้งข้อมูลดังกล่าวให้ผู้อพยพทราบเพื่อเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่ที่ตั้งต่อไป

(๓) เมื่อยกเลิกหรือปิดศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินของ (ระบุชื่อ อปท.) ให้ส่งมอบภารกิจที่ต้องดำเนินการต่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตามภารกิจของหน่วยงานนั้นต่อไป เพื่อความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน

๔.๑๒ การอพยพกลับ

เมื่อประชาชนได้รับแจ้งข่าวการยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัยอย่างชัดเจน ให้ผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มอพยพรีบแจ้งผู้อพยพเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการอพยพกลับและรอรับการแจ้งจุดอพยพกลับ โดยการจัดระเบียบและลำดับก่อนหลังของการอพยพกลับอย่างเป็นระบบไปสู่พื้นที่อยู่อาศัยเดิมพร้อมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบควบคุมดูแลการอพยพกลับ

๔.๑๓ การอพยพส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (ระบุชื่อ อปท.) แบ่งประเภทของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะอพยพมาอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยตามลำดับและความจำเป็นเร่งด่วน พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่รองรับการอพยพส่วนราชการ ครอบคลุมส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ล่วงหน้า โดยการดำเนินการอพยพให้เป็นไปตามแผนอพยพส่วนราชการ เพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้ตามปกติ

๔.๑๔ การร้องขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีมาตรา ที่เกี่ยวข้องกับการขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ดังนี้

มาตรา ๒๑ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๔) ขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรา ๒๓ ระบุว่า เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใดให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๔.๑๕ การยกระดับการจัดการสาธารณสุขจากระดับ ๑ เป็นระดับ ๒

หากสถานการณ์สาธารณสุขในพื้นที่มีความรุนแรงและลุกลามต่อเนื่องยากต่อการรับมือให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นแจ้งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอป.อ.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอป.จ.) เพื่อร้องขอให้ยกระดับการจัดการสาธารณสุขเป็นระดับ ๒ โดยใช้เกณฑ์หรือเงื่อนไขดังต่อไปนี้ประกอบการพิจารณา

๔.๑๕.๑ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและความเสียหาย

๔.๑๕.๒ จำนวนผู้ที่ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบ

๔.๑๕.๓ สถานการณ์ของภัยมีความรุนแรง หรืออาจมีสถานการณ์แทรกซ้อน มีการขยายตัวของภัยออกไป

๔.๑๕.๔ ขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน เช่น กำลังคน เครื่องมือ อุปกรณ์ยานพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่างๆ

๔.๑๕.๕ ดุลยพินิจการประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณสุขของผู้อำนวยการท้องถิ่น

ทั้งนี้ ให้ใช้เกณฑ์เงื่อนไขทางด้านพื้นที่/ประชากร/ความซับซ้อน/ศักยภาพด้านทรัพยากร และวิจรณ์ญาณหรือดุลยพินิจของผู้อำนวยการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างประกอบกันเป็นเกณฑ์ในการยกระดับการจัดการสาธารณสุขจากระดับ ๑ เป็นระดับ ๒

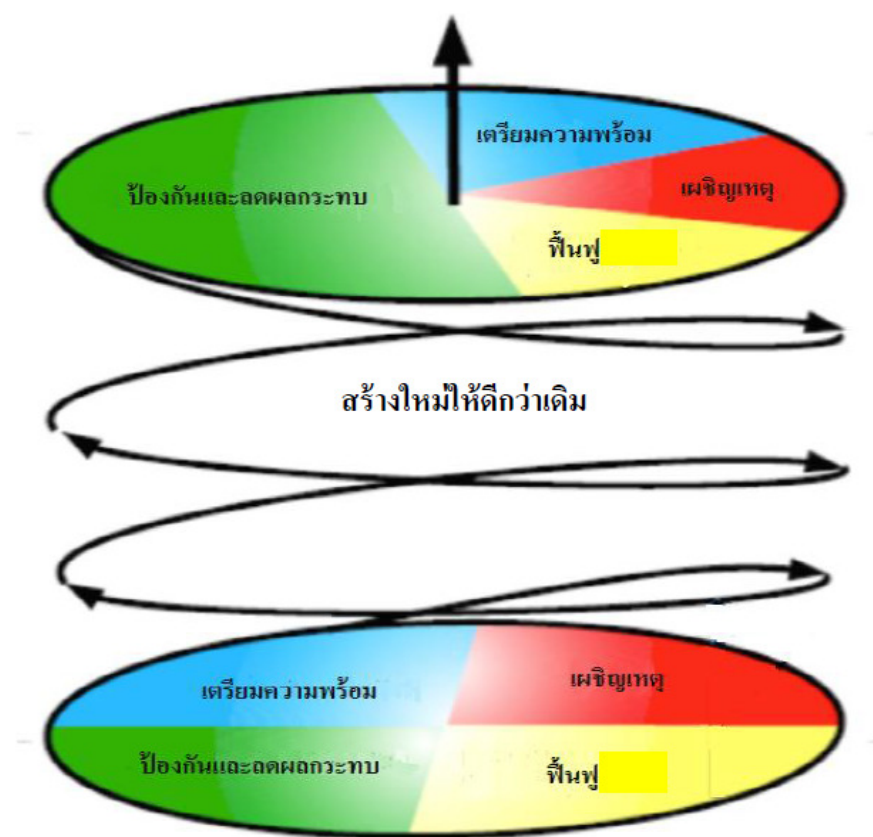
บทที่ ๕
การปฏิบัติหลังเกิดภัย

การปฏิบัติหลังเกิดภัย (ฟื้นฟู) เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัย บรรเทาลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และสภาวะวิถี ความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบสาธารณภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัย กว่าเดิม (Build Back Better and Safer) เป็นไปตามวงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (ตามแผนภาพ) โดยการนำเอาปัจจัยต่างๆ ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เข้ามาช่วยในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) โดยมีหลักการสำคัญของการฟื้นฟู ได้แก่

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อให้การดำรงชีวิตกลับเข้าสู่ภาวะ ปกติ โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากภายนอกแต่เพียงอย่างเดียว

ผู้ประสบภัยต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ จึงจะเกิดกระบวนการยอมรับและมีส่วนร่วม ในขั้นตอนต่างๆ ที่จะดำเนินการ

พิจารณาความเสี่ยงต่อภัยในการฟื้นคืนสภาพและการสร้างใหม่เสมอ เพื่อไม่ให้งบประมาณต้อง สูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์จากการเกิดสาธารณภัยครั้งต่อไป

แผนภาพที่ ๕ - ๑ : วงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

ในอดีตที่ผ่านมา ได้กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการสาธารณภัยที่สามารถตอบสนองต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน (การเผชิญเหตุ) และจัดการหลังเกิดภัย (การฟื้นฟู) ซึ่งสถานการณ์สาธารณภัยในปัจจุบันนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ในการจัดการสาธารณภัย โดยจากการจัดการสาธารณภัย (Disaster Management : DM) มาเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) ให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม ซึ่งเป็นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction : DRR) เพิ่มมากขึ้น เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ การลงทุนในเรื่องลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยนอกจากจะช่วยลดปัจจัยเสี่ยงและลดโอกาสของสังคมในการเผชิญเหตุการณ์สาธารณภัยแล้ว ยังจะส่งผลที่ดีต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้มีความต่อเนื่องอีกด้วย เน้นการฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนตามวงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม ตามแผนภาพวงจรการจัดการสาธารณภัยการสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

๕.๑ การสำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้น

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ระบุชื่อ อปท.) สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้นภายในพื้นที่ประสบภัยจนถึงระดับครัวเรือน โดยวิเคราะห์ผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัยเพื่อประเมินและวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง ความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นต้น รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟูและกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๕.๑.๑ ชุมชน/หมู่บ้าน สำรวจความเสียหายระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณประโยชน์ต่างๆ จนถึงระดับครัวเรือน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟูและกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๒ (ระบุชื่อ อปท.) สำรวจประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังการเกิดสาธารณภัย ดังนี้

- (๑) ข้อมูลพื้นฐานด้านชุมชน เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
- (๒) ข้อมูลด้านความเสียหายจากสาธารณภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉิน การช่วยเหลือจากภายนอก
- (๓) ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญเหตุของชุมชน ความอ่อนแอ หรือความอ่อนแอต่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๕.๑.๓ สำรวจและประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์สาธารณภัย ควรสำรวจข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลการฟื้นฟูผู้ประสบภัย เช่น ด้านอาหาร การเงิน สิ่งของเครื่องใช้ ที่พักพิง สุขภาพ สุขภาพบาล และสิ่งแวดล้อมการประกอบอาชีพ และองค์ความรู้ (การช่วยเหลือยามฉุกเฉิน สุขภาพบาล ฯลฯ) โดยให้คำนึงถึงการฟื้นฟูกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็ก สตรีมีครรภ์ คนชรา ผู้ป่วย และผู้พิการ) ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยเป็นพิเศษ

(๒) ข้อมูลการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย เช่น ที่อยู่อาศัย สถานศึกษา โรงพยาบาล สิ่งก่อสร้างต่างๆ การชลประทาน การขนส่ง การสื่อสาร อุตสาหกรรม ระบบสุขภาพ เป็นต้น

๕.๑.๔ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ จัดตั้งคณะทำงานประสานกับชุมชน/หมู่บ้าน ให้ตรวจสอบรายละเอียดความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ และความต้องการเบื้องต้นของผู้ประสบภัยโดยเร็ว

๕.๑.๕ ดำเนินการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่เสียหายในเบื้องต้น โดยงบประมาณที่อยู่ในความรับผิดชอบ กรณีที่เกินขีดความสามารถให้ขอรับการสนับสนุนจากงบกลางขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๑.๖ รายงานสรุปการประเมินความเสียหายและแนวทางการฟื้นฟูไปยัง กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนในการฟื้นฟูซ่อมแซม และบูรณะโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหาย (คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.))

การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับการตอบสนองความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบตามหลักมาตรฐาน โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่างๆ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา สตรีมีครรภ์ และผู้พิการ เพื่อประกอบการพิจารณา

๕.๒ การฟื้นฟู

มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. แจ้งให้ชุมชนและหมู่บ้าน สำนวความเสียหายของระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณประโยชน์ต่างๆ จนถึงระดับครัวเรือน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟู และกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ

๒. (ระบุชื่อ อปท.) สำนวจประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณภัย ดังนี้

(๒.๑) ข้อมูลพื้นฐานด้านชุมชน เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(๒.๒) ข้อมูลด้านความเสียหายจากสาธารณภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉิน การช่วยเหลือจากภายนอก

(๒.๓) ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญเหตุชุมชน ความอ่อนแอหรือความล่อแหลมต่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๓. สำนวจและประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์สาธารณภัย ดังนี้

(๓.๑) ข้อมูลการฟื้นฟูผู้ประสบภัย ควรมีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ด้านอาหาร การเงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ที่พักพิง สุขภาพ สุขภาพบาลและสิ่งแวดล้อม การประกอบอาชีพ และองค์ความรู้ การช่วยเหลือยามฉุกเฉิน สุขภาพบาล เป็นต้น โดยให้คำนึงถึงการฟื้นฟูกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็ก สตรีมีครรภ์ คนชรา ผู้ป่วย และผู้พิการ) ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยเป็นพิเศษ

(๓.๒) ข้อมูลการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ควรมีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ที่อยู่ อาศัย การศึกษา การดูแลสุขภาพ สิ่งก่อสร้างต่างๆ เกษตรกรรม การชลประทาน การขนส่ง การสื่อสาร อุตสาหกรรม ระบบสุขภาพ เป็นต้น

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ จัดทีมประเมินความเสียหายและความ ต้องการความช่วยเหลือ โดยประสานกับอำเภอสว่างแดนดิน และ จังหวัดสกลนคร ให้ตรวจสอบ รายละเอียดความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือและความต้องการเบื้องต้นของผู้ประสบภัยโดยเร็ว

๕. ประสานการปฏิบัติกับอำเภอ ให้ประสานการปฏิบัติกับคณะกรรมการให้ความ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) ให้เร่งสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินโดยเร็ว เพื่อพิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด และรายงานผล การสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ต่อคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ จังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) เพื่อพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๖. ในกรณีที่ความเสียหายมีมูลค่ามากกว่าวงเงินที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจ อนุมัติ ให้ส่งเรื่องให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพิจารณาเสนอขออนุมัติวงเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย จากวงเงินงบกลางรายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจากคณะรัฐมนตรี

๗. รายงานสรุปการประเมินความเสียหายและความจำเป็นในเบื้องต้น ให้ผู้อำนวยการ อำเภอ ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการกลาง ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และนายกรัฐมนตรีทราบตามลำดับ

๕.๒.๑ การฟื้นฟูระยะสั้น

เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการค้นหา การบรรเทา และการช่วยเหลือ ได้ยุติลง เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของผู้ประสบภัย ธุรกิจ ชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยใน ระยะเร่งด่วนหรือระยะสั้น รวมถึงการจัดมาตรการด้านการรักษาความปลอดภัยไม่ให้เกิดอันตรายหรือสา รณภัย ซ้ำขึ้นอีก การประเมินความเสียหายของโครงสร้างพื้นฐาน การจัดเตรียมที่พักอาศัยชั่วคราว และการให้บริการสาธารณะ โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) การสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเบื้องต้น

เป็นการฟื้นฟูด้านสมรรถภาพทางกายให้แก่ผู้ประสบภัย เช่น การตรวจ รักษา ป้องกันควบคุมโรค และการฟื้นฟูความแข็งแรงทางร่างกาย เป็นต้น รวมถึงการฟื้นฟูด้านสภาพจิตใจ และจิตสังคมของผู้ได้รับผลกระทบ ตลอดจนการกระตุ้นและช่วยเหลือให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับการ เปลี่ยนแปลงตามความจำเป็น โดยให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบงเหนือ เป็นหน่วยงายหลัก และมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑.๑) การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- แจ้งให้ชุมชน/หมู่บ้าน สำรวจตรวจสอบข้อมูลผู้ประสบภัยและ ความเสียหาย เพื่อให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตรงกับข้อเท็จจริงตลอดจนส่งผู้ประสบภัยกลับภูมิลำเนา
- ให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ และองค์กร ภาคเอกชนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีระบบ รวดเร็ว ทัวถึง และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน ในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- ให้ชุมชน/หมู่บ้าน จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สิน
ที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็น
หลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

- จัดให้มีการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่องจนกว่า
จะหายกลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติ รวมทั้งจัดการที่พักอาศัยชั่วคราว และระบบสุขภาพเฝ้าระวังผู้ประสบภัย
ในกรณีที่ต้องอพยพจากพื้นที่อันตราย

- ให้การสงเคราะห์แก่ครอบครัวของผู้ที่ประสบภัยอย่างต่อเนื่อง
โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวประสบภัยจนเสียชีวิตหรือไม่สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้
โดยการให้ทุนการศึกษาแก่บุตรของผู้ประสบภัยจนจบการศึกษาภาคบังคับ และโดยการจัดหาอาชีพให้แก่
บุคคลในครอบครัว

- เลี้ยงดูผู้ประสบภัยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในระยะแรก เช่น
ดูแลเด็กกำพร้า นักเรียน นักศึกษา คนพิการ และผู้สูงอายุที่ประสบภัย

(๑.๒) การป้องกัน ฝ่าระวัง และควบคุมโรคระบาด ทั้งคนและสัตว์

(๑.๓) ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนให้
คืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว

(๑.๔) รายงานข่าวและประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่อสาธารณชนให้ทราบ
สถานการณ์เป็นระยะๆ

(๒) การฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย

เป็นการบูรณะที่อยู่อาศัย โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่ได้รับความเสียหาย
จากเหตุการณ์สาธารณภัยให้กลับสู่สภาพที่สามารถใช้งานได้ ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการฟื้นฟู
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตามความเหมาะสมกับสถานการณ์และการใช้งาน หากการบูรณะ
โครงสร้างและสิ่งก่อสร้างหรือการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต้องฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม อาจต้อง
ใช้เวลาและงบประมาณในการฟื้นฟู ควรกำหนดแผนงานไว้ในการฟื้นฟูระยะยาวต่อไป และการฟื้นฟูพื้นที่
ประสบภัยในระยะเริ่มต้นให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๒.๑) ทำความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน และสิ่งสาธารณประโยชน์ ใน
พื้นที่ประสบภัย และขนย้ายขยะมูลฝอย

(๒.๒) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือที่เกิดเหตุ ดำเนินการฟื้นฟู
พื้นที่ประสบภัย ปรับสภาพภูมิทัศน์ และแก้ไขปัญหาล้างแฉ่งและมลภาวะเป็นพิษ

(๒.๓) กรณีที่เกินขีดความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบล
บงเหนือ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ดำเนินการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงการ
ที่ได้รับความเสียหาย ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินและเส้นทางคมนาคม
ดำเนินการโดยแขวงทางหลวงนคร ที่ ๒ สว่างแดนดิน
- ระบบไฟฟ้า
ดำเนินการโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสว่างแดนดิน

จังหวัดสกลนคร

(๒.๔) ให้รื้อถอนซากปรักหักพัง และซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐานและอาคารบ้านเรือนของผู้ประสบภัย เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้ต่อไป

(๒.๕) ซ่อมแซมสถานที่ราชการ โรงเรียน สถานศึกษา วัด โบราณสถาน สถานที่ราชการ สถานที่ท่องเที่ยว และสาธารณูปโภคต่างๆ ให้กลับมาใช้งานได้ตามเดิม

(๒.๖) พื้นที่ประสบภัย เช่น การเก็บซากปรักหักพัง การตรวจสอบความแข็งแรงของอาคาร การออกแบบวางผังเมือง การจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค การจัดทำภูมิทัศน์ ดำเนินการโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสกลนคร สำนักชลประทานที่ ๕ โครงการชลประทานจังหวัดสกลนคร องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕.๒.๒ การฟื้นฟูระยะกลาง/ระยะยาว

(๑) การฟื้นฟูระยะกลางเป็นการดำเนินการต่อเนื่องโดยการประสานและสนับสนุนชุมชนที่ประสบภัย ฟื้นฟู หรือสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตขึ้นใหม่ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสภาพร่างกาย จิตใจ และสังคมของผู้ประสบภัย โดยให้ปฏิบัติ ดังนี้

- การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ประปา ไฟฟ้า ระบบโทรคมนาคม เป็นต้น

- การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ

ให้กองคลังของ (ระบุชื่อ อปท.) เป็นหน่วยหลักในการฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ให้สามารถร่วมมือกับภาคเอกชน ได้แก่ หอการค้า สมาอุตสาหกรรม สมาคมท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจและการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

(๒) สำหรับการฟื้นฟูระยะยาว เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากระยะกลาง ซึ่งอาจใช้เวลาหลายเดือนหรือหลายปีนับจากหลังเกิดสาธารณภัย โดยมุ่งเน้นการกลับสู่สภาวะปกติหรือให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการสำรวจและจัดทำแผนโครงการ เพื่อวางแผนการฟื้นฟูพื้นที่เกิดภัย ให้สามารถรองรับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- ให้ องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ เป็นหน่วยหลักในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อให้มีความพร้อมรับมือและฟื้นกลับอย่างรวดเร็ว เป็นการดำเนินงานฟื้นฟูที่ต่อเนื่องจากการบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการวางแผนฟื้นฟู การระบุและติดตามการแก้ไขความขัดแย้งและการลดความแตกต่าง การประยุกต์ใช้หลักการพัฒนาย่างยั่งยืนในการวางแผน และการกำหนดการประสานความต้องการที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ

- ให้มีการบูรณะและการก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกทำลายและได้รับความเสียหายใหม่หรือพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะรองรับ โดยชุมชนมีส่วนในการเสริมสร้างความถาวรยั่งยืนและความต้านทานต่อสาธารณภัยของที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ การฟื้นฟูที่อยู่อาศัยมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยให้ผู้ประสบภัยหลังการเกิดสาธารณภัยเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นอีก

- ปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ในการดำเนินงานต่อไปและฟื้นฟูที่เหมาะสม เพื่อที่จะสงวน อนุรักษ์ บำรุงและปฏิสังขรณ์ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าหรือปลอดภัยกว่าเดิม

๕.๒.๓ การฟื้นฟูด้านต่างๆ

(๑) ด้านสุขภาพและการบริการสังคม

เป็นการเสริมสร้างความพร้อมที่จะรับมือและการฟื้นฟูกลับสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ในการบริการด้านสุขภาพและการบริการด้านสังคมของบุคคลและชุมชนที่ประสบภัย ครอบคลุมถึงการสาธารณสุข สุขภาพจิต และการบริการทางการแพทย์ โดยให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบงเหนือ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

(๒) ด้านที่อยู่อาศัย

(๒.๑) บำรุงและก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกทำลายและได้รับความเสียหายใหม่หรือพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะรองรับความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒.๒) การกีดสนับสนุนการฟื้นฟูที่อยู่อาศัยมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย หลังการเกิดสาธารณภัย เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นอีก กรณีที่เกินขีดความสามารถให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงสร้างพื้นฐานนั้นๆ ดำเนินการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงการ ที่ได้รับความเสียหาย และขอรับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือขึ้นไปตามลำดับ ได้แก่ งบประมาณของจังหวัด งบประมาณของกรม กระทรวง หน่วยงานนอก ภาครัฐ องค์กรระหว่างประเทศ หรืองบกลาง

(๓) ด้านสิ่งแวดล้อม

(๓.๑) ขนย้ายขยะมูลฝอย แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะเป็นพิษ

(๓.๒) วางแผนในการรักษาปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ อนุรักษ์ บำรุงและปฏิสังขรณ์ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าเดิมตามที่ชุมชนร้องขอ

(๓.๓) ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในทุกระดับรวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนที่เป็นเครือข่ายให้สนับสนุนแผนงานและภารกิจสำคัญที่จะต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ที่กำหนดวิธีการที่จะใช้ทรัพยากรและสมรรถนะ เพื่อตอบสนองได้ตรงความต้องการของชุมชนและเพียงพอ

บทที่ ๖

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ไปสู่การปฏิบัติ

๖.๑ แนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ไปสู่การปฏิบัติ

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้จัดทำขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อำเภอ พ.ศ. ๒๕๕๘และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ มีแนวคิดการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การบูรณาการการ จัดการในภาวะฉุกเฉิน การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง ประเทศในการจัดการความเสี่ยง จากสาธารณภัย ซึ่งการจะดำเนินการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ต้องอาศัยการบูรณาการจากทุกภาคส่วน ทั้งภาคราชการ พลเรือน ทหาร ตำรวจ ภาคเอกชน มูลนิธิ/อาสาสมัคร และองค์การสาธารณกุศล และต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่บัญญัติไว้ใน

มาตรา ๒๐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขต ท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการ ท้องถิ่น

เพื่อให้แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลและเป็นรูปธรรม โดยกำหนดผลการดำเนินงานของแต่ละภาคส่วน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล บงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

ตารางที่ ๖ - ๑ : แนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

ลำดับที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการในการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งแนวทาง ปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น ในพื้นที่ของตนเอง เพื่อสร้างความตระหนักให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร คนในชุมชน/ท้องถิ่นได้รับรู้ รับทราบ เข้าใจถึงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสาธารณภัย และสร้างการมีส่วนร่วม ของภาคประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่	- อบต.บงเหนือ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการ ป้องกัน และ บรรเทาสาธารณภัย
๒	จัดให้มีการประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบต.บงเหนือ อย่างน้อยทุก ๒ เดือน อย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นกลไกและเวทีในการบูรณาการการ ทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ภารกิจด้านการป้องกัน การลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อม การร่วมวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยใน พื้นที่	- อบต.บงเหนือ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการ ป้องกัน และ บรรเทาสาธารณภัย

ลำดับที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๓	มีส่วนร่วมกับอำเภอสว่างแดนดิน และจังหวัดสกลนคร อย่างต่อเนื่อง เพื่อเชื่อมการทำงานอย่างประสานสอดคล้อง โดยจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นการดำเนินการกิจกรรม เช่น ร่วมสำรวจประเมินวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดภัย เป็นต้น	- อบต.บงเหนือ - สนง.ปภ.จว.สกลนคร - ศูนย์ ปภ.เขต ๗ สกลนคร
๔	การจัดทำแผนเผชิญเหตุสาธารณภัยของ อบต.บงเหนือ การร่วมฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยระดับต่างๆ เพื่อทดสอบและฝึกความชำนาญร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	- อบต.บงเหนือ - สนง.ปภ.จว.สกลนคร - ศูนย์ ปภ.เขต ๗ สกลนคร - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ ป้อง กัน และบรรเทาสาธารณภัย
๕	จัดทำแผนงานโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการกิจ เช่น งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนากลุ่มจังหวัด สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กองทุนความปลอดภัยในการ ใช้รถใช้ถนน ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม องค์กรสาธารณกุศล โดยให้เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ	- อบต.บงเหนือ - สำนักงาน จังหวัด สกลนคร - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ ป้อง กัน และบรรเทาสาธารณภัย
๖	พิจารณาแผนงาน/โครงการที่ได้มีการประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ที่มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในภาพรวมอย่างมีส่วนร่วมแบบบูรณาการ ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ประกอบกับให้มีความเชื่อมโยงและส่งผลต่อทิศทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ตามภารกิจของอำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยบรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่เป็นกรอบแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต่อไป	- อบต.บงเหนือ - สำนักงาน จังหวัด สกลนคร - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ ป้อง กัน และบรรเทาสาธารณภัย
๗	ให้ความรู้แก่ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติ สร้างองค์ความรู้เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายทั้งระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับพื้นที่	- อบต.บงเหนือ - สฟป เขต ๒ - สฟม เขต ๒๓
๘	สนับสนุน กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อเป็นกรอบปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ให้มีความเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ	- อบต.บงเหนือ
๙	การติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆ ทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่ การกำหนดให้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้อำนวยการจังหวัดเพื่อรายงานผลต่อไปยังผู้อำนวยการกลางและผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปทราบเป็นประจำทุกปี รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการนำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบต.บงเหนือ ไปสู่การปฏิบัติ ในช่วงกลางแผนและปลายแผน พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางปรับปรุงแผนฯ	- อบต.บงเหนือ - สนง.ปภ.จว.สกลนคร - ศูนย์ ปภ.เขต ๗ สกลนคร

๖.๒ การติดตามและประเมินผล

เป็นกระบวนการดำเนินงานด้านการกำกับควบคุม เพื่อติดตามความก้าวหน้าของภารกิจและหรือประเมินว่าภารกิจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การติดตามประเมินผลโดยปกติจะต้องกำหนดดัชนีการติดตามประเมินผลเพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าสถานการณ์ที่ตรวจสอบวัดได้นั้นบรรลุหรือไม่บรรลุเมื่อเทียบกับเกณฑ์หรือดัชนีที่กำหนด ประโยชน์ของการติดตามประเมินผลไม่เพียงแต่ช่วยให้ทราบความก้าวหน้า และหรือความล่าช้าของการดำเนินการ โดยใช้ดัชนีประเมินว่าการดำเนินการใกล้ถึงเป้าหมายที่กำหนดแค่ไหนเพียงไรแล้ว ยังสามารถช่วยให้วิเคราะห์เพิ่มเติมให้ทราบปัจจัยเหตุแห่งความสำเร็จและความล้มเหลวดังกล่าวได้ ทำให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงแนวทางดำเนินการต่อไปได้

๖.๒.๑ แนวทางการติดตามและประเมินผล

๖.๒.๒ หน่วยงานและภาคีเครือข่ายดำเนินการติดตามและประเมินผล

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการดำเนินงานตามแนวทางการผลักดันประเด็นสำคัญไปสู่การปฏิบัติ โดยให้จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลภาพรวมที่บรรลุผลตามเป้าหมายการจัดการสาธารณภัย ประเมินผลกระทบการขับเคลื่อน และสรุปภาพรวมการติดตามและประเมินผลให้ผู้อำนวยการอำเภอ เพื่อรายงานผลต่อไปยังผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการกลางและผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปทราบ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานต่อไป

การจัดทำรายงานผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย (ระบุชื่อ อปท.) ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการจัดการสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ให้มีประสิทธิภาพ ยกระดับไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล ตลอดจน นำปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ต่อไป

๖.๓ การวิจัยและพัฒนา

เป็นกระบวนการของการศึกษา การเรียนรู้ และการค้นหาแนวคิด แนวทาง และวิธีปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเทคนิค วิธีการ รูปแบบการดำเนินงาน หรือระบบ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เป็นประโยชน์ทั้งแก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน รวมทั้งการนำสิ่งที่ได้มีการคิดค้นหรือค้นพบมาพัฒนา ออกแบบ เปลี่ยนแปลง ผลการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงานและการบริการให้มีลักษณะรูปแบบใหม่ หรือการปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม และสามารถดำเนินการร่วมกับการติดตามและประเมินผล โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลภายใต้กรอบการ ติดตามและประเมินผลในลักษณะของการทบทวนจากบทเรียนและการเรียนรู้ทั้งก่อนการดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการ โดยมีแนวทางการดำเนินการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานด้าน การศึกษา ค้นคว้า และการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีมาพัฒนาและ ประยุกต์ใช้เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ให้เหมาะสม

(๒) ศึกษาบทเรียนของเหตุการณ์สาธารณภัยสำคัญที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วน ตำบลบงเหนือ เพื่อให้ทราบข้อมูลข้อเท็จจริงสำหรับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learned) ของการเกิดสาธารณภัยครั้งสำคัญ ที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

๖.๔ การทบทวนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๔ กำหนด ว่า ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยหรือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้กำหนดไว้ใน แผนต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เปลี่ยนแปลงไป หรือแผนดังกล่าวได้ใช้ครบห้าปีแล้ว ให้เป็นหน้าที่ ของผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนดำเนินการปรับปรุงหรือทบทวนแผนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ดังนั้น หากองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ ได้ดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ และได้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผน หรือมีสถานการณ์สาธารณภัยที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผน หรือมีการวิจัยและพัฒนา พบข้อบกพร่อง หรือมีนวัตกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ทันสมัยและเหมาะสม ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ พิจารณาทบทวนปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ตามความเหมาะสมทุกปี